

Toimintakertomus 2020

TURUN LÄHIMMÄISPALVEUYHDISTYS RY

SISÄLLYS

VUOSI 2020 TURUN LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS ry:ssä	2
YHDISTYKSEN TOIMINNAN TARKOITUS ja KOTIKUNNAAN TOIMINTAFILOSOFIA	4
YHDISTYKSEN HALLINTO	5
PALVELUTUOTANTO JA KUNTOUTUS	
○ Ryhmäkoti Kaisla	5
○ Sylvi-koti	7
○ Hoitokoti Venla	8
○ Väinö- koti	9
○ Asuinkoti Kotikunnas	10
○ Päiväpaikka Villa	12
○ Fysioterapia	13
○ Sairaanhoidon vastuualue ja lääkäripalvelut	14
HANKE- JA KANSALAISTOIMINTA	15
○ Varjosta valoon/Kunto-toiminta	16
○ Liikkuva Resurssikeskus	17
○ Paikka auki -toiminta ja Trainee	18
○ Sippe	19
○ Vapaaehtoistoiminta	20
○ Muuta kansalaistoimintaa	21
○ Eettinen työryhmä	22
TUKIPLAVELUT	
○ Kiinteistönhoito	23
○ Keittiö	24
○ Puhtaanapitopalvelut	24
TALOUSHALLINTO	25
HENKILÖKUNTA JA TYÖYHTEISÖ	25
TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA RISKIT	27
KIITOKSET HENKILÖKUNNALLE	27
Tilastot 2020	28

VUOSI 2020 TURUN LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS ry:ssä

Toimintakertomusvuotta 2020 leimasi maailmanlaajuisesti koronaepidemia. Poikkeusajan järjestelyt astuivat yhdistyksessä voimaan 16.3.2020. Edelleen nyt vuotta myöhemmin suuri osa rajoituksista on edelleen voimassa. Kevään 2020 osalta suurimpia koronahaasteita olivat täydellinen vierailukielto talossa, Päiväpaikka Villan sulkeminen (16.3.-13.7.2020), tilapäishoidon sulkeminen, hanketoiminnan täydellinen uudelleenjärjestely ja maskien käyttöpakko kaikissa asiakaskontakteissa (9.4.2020 lähtien jatkuen edelleen). Tilanne oli kaikille uusi. Tiedonkulun, vastuunjaon ja erilaisten toimintaohjeiden viidakossa kevät oli välillä hyvin sekavaa aikaa. Lisähaasteita toi valtakunnallinen maskipula, joka helpottui vasta kesän 2020 lopulla. Kaiken kaikkiaan yhdistyksemme selvisi koronavuodesta 2020 verrattain hyvin. Vuoden 2020 arvotemana oli turvallisuus, voidaan varmasti todeta, että olemme eläneet erittäin vahvasti turvallisuusteeman mukaisesti ja selvisimme vuodesta. Olemme saaneet pidettyä viruksen talon ulkopuolella, ja henkilökunta on osoittanut vahvaa ammattitaitoa ja jaksamista kuormittavien poikkeusolojen keskellä.

Hanketoiminnan osalta ja Päiväpaikka Villan muistikuntoutuksessa kykenimme reagoimaan tilanteen vaatimiin muutoksiin todella nopeasti. Säästysimme lomautuksilta erityisesti siksi, että henkilöstömme oli erittäin muuntautumiskykyistä ja joustavaa tilanteessa, jossa piti löytää täysin uusia ja innovatiivisia tapoja toteuttaa toimintaa. Myös koronan vauhdittama digiloikka sujui meiltä melko kivuttomasti.

Syksyn 2020 aikana yhteistyö viranomaisten kanssa selkiytyi ja tiedonsaannin kanavat alkoivat vakiintua. Tämä helpotti arkeamme monin tavoin. Sekä suojavarusteiden saanti että koronatestauksiin pääsy helpottuivat. Kotikunnaan asukkaille sekä Villan ja hankkeiden asiakkaille tämä vuosi on ollut monella tapaa raskas. Emme ole rajoitusten vuoksi kyenneet tarjoamaan kohderyhmillemme entiseen tapaan toimintaa ja osallisuuden mahdollisuuksia. Olemme kuitenkin tehneet kaiken sen, mikä rajoitusten puitteissa on ollut meidän resursseillamme mahdollista. Kotikunnaan asukkaat eivät missään vaiheessa ole jääneet yksin tai vaille omaa yhteisöään poikkeusajasta huolimatta. Rajoitukset jopa aikaan saivat uudenlaista, oma-aloitteista yhteisöllisyyttä asukkaiden välillä. Suurin huoli meillä olikin yksin kotona asuvista ikäihmisistä ja koronan vaikutuksista heidän elämäänsä. Yhteiskuntaan on syntynyt vuoden aikana monenlaista sosiaalista ja terveydellistä velkaa, jota sote - alalla tullaan maksamaan pitkään pois.

Poikkeuksellisesta ajanjaksosta huolimatta yhdistyksessä ei jämähdetty paikoilleen, vaan moni asia on vuoden aikana mennyt eteenpäin, kehittynyt ja uudistunut. Vuodenvaihteessa siirsimme tilitoimiston palvelut Taina Niemelä Oy:ltä Turun Tilikeskukselle. Tilitoimiston vaihdoksen yhteydessä vaihdimme myös taloushallinnon sähköisen ohjelmamme Heeroksesta Netvisoriin. Olemme olleet tyytyväisiä näihin muutoksiin.

Maaliskuussa valmistui Väinö-kodin remontti ja ensimmäiset asukkaat muuttivat Väinöön huhtikuussa. Lokakuussa kaikki Väinön 13 paikkaa olivat saaneet asukkaansa.

Keväällä toteutettiin yhteistyössä Universtas Oy:n kanssa kiinteistöselvitys. Konsultin avustuksella toteutettiin kiinteistökartoitus sekä kiinteistö- ja huolto -ohjelma. Syksyllä pitkäaikainen kiinteistöhoitajamme irtisanoutui tehtävistään. Kilpailutuksen jälkeen kiinteistöhuollon palvelut ulkoistettiin Akseli Kiinteistöpalvelut Oy:lle.

Alkuvuodesta 2019 yhdistys otti käyttöön SHQS- laatujärjestelmän. Vuoden 2020 aikana olemme tehneet laatujärjestelmän ensimmäisen itsearvioinnin. Syksyllä 2020 hankimme SHQS-järjestelmän rinnalle IMS-ohjelmiston. IMS on toimintajärjestelmän alusta laadunhallinnan perustaksi. Tämä koko organisaatiota palveleva selainpohjainen pilvipalvelu on helppokäyttöinen ja skaalautuva. IMS:istä löytyvät strategian pohjalta asetetut tavoitteet sekä kaikki henkilöstön tarvitsemat ohjeet ja toimintamallit niiden saavuttamiseksi. Ohjelmisto kokoaa yhteen paikkaan koko organisaation prosessit, dokumentit, käsikirjat, mittarit, raportit ja riskiarvioinnin.

Sote- uudistuksella ei ole ollut vaikutusta yhdistyksemme vuoden 2020 toimintaan. Ympäri vuorokautisen hoivan henkilöstömitoitukseen liittyvä lakiuudistus astui voimaan heinäkuussa 2020. Yhdistyksemme henkilöstömitoituksiin lakiuudistus ei vielä vaikuttanut, koska meillä mitoitus oli jo valmiiksi lain vaatimalla tasolla. (Ensimmäinen korotus konkretisoitui Kotikunnaassa vasta tammikuussa 2021.) Niin ikään vanhuspalvelulain muutokset (1.10.2020 lähtien) koskien välillisen ja välittömän työn erottamista ei meillä aiheuttanut muutoksia voimassa oleviin käytäntöihin. Turun kaupunki on jo vuoden 2020 alusta vaatinut tarkastuksissaan erillisen henkilöstön osoittamisen välillisen työn osuuteen. Yhdistykseen palkattiin vuoden 2020 alussa mm. erillinen työntekijä huolehtimaan pyykkihuollosta.

Yhdistyksemme oli edustettuna Vanhustyön keskusliiton valtuustossa varajäsenenä (Pilvi Heiskanen) sekä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:n hallituksessa varsinaisena jäsenenä (Helena Norokallio). Molemmilla kattojärjestöillä on merkittävä rooli järjestöjen edunvalvojana. Siksi onkin tärkeää toimia aktiivisesti molemmissa.

Yhdistyksen strategia päivitettiin yhteistyössä johtoryhmän ja hallituksen kanssa loppuvuodesta 2020. Uudessa strategiassa ydintavoitteemme eivät ole muuttuneet, mutta niiden toteutumisen arviointi ja siinä käytetyt mittarit on pyritty saamaan aikaisempaa läpinäkyvämmiksi. Uusi strategiakausi kattaa vuodet 2021 ja 2022.

Loppuvuonna 2020 tehtiin asukkaiden ja omaisten tyytyväisyyskysely, jossa koko talon keskiarvoksi tuli 4,25 (asteikolla 1–5, jossa 1 huonoin ja 5 on paras). Koronan vaikutukset heijastuivat vastauksiin erityisesti niillä osastoilla, joissa omaiset vastasivat kyselyyn. Rajoitusten vuoksi omaiset eivät voineet tavalliseen tapaan vieraila Kotikunnaassa ja siksi vastaaminen osastojen arkea koskeviin kysymyksiin oli vaikeampaa. Kotikunnaan hoitotyö sai kuitenkin enimmäkseen kiitosta korona-aikanakin. Palveluiden käyttöaste on koko vuoden ollut erittäin hyvä. Yhtään reklamaatiota ei toiminnastamme ole tullut suoraan meille, eikä viranomaisille vuoden 2020 aikana.

Henkilökunnalle tarjottiin koulutusta ja työnohjausta mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan. Lähes kaikki vuoden koulutukset toteutettiin etäyhteyksien avulla, mikä osittain vähensi intoa osallistua koulutuksiin. Koulutuspäiviä kertyi yhteensä noin 160, mikä on melkein puolet vähemmän kuin vuonna 2019. Koulutuksen painopisteet nousivat pitkälti lakisääteisistä koulutusvelvoitteista sekä henkilöstön toiveista ja tarpeista. Työsuojelutoimikunta ja eettinen työryhmä kokoontuivat vuoden aikana, mutta tavanomaista harvemmin.

Työterveyshuollon palvelut ostettiin edelleen Terveystalo Pulssista ja vakuutusyhteistyö LähiTapiolan kanssa jatkui. Työterveyshuollon kanssa olemme tehneet tiiviistä yhteistyötä. Vuoden alussa työterveyshuolto toteutti Kotikunnaassa työpaikkaselvityksen. Syksyllä kaikki esimiehet kartoittivat oman yksikkönsä työterveystilanteen yhteistyössä työterveyslääkärin kanssa. Loppuvuodesta yhdistyksessä tehtiin ns. suppea työsuojelutarkastus, jonka tuloksena toiminnasta ei löytynyt huomautettavaa. Henkilökunnalle suunnattu yleensä monipuolinen työhyvinvointi- ja virkistystoiminta on jäänyt kuluneen vuoden aikana olemattomaksi. Olemme siirtäneet määrärahoja seuraavalle vuodelle ja toivomme, että pääsisimme taas iloitsemaan yhteisöstämme koko yhdistyksen voimin.

Kotikunnaan arki perustuu sosiokulttuuriseen ja yhteisölliseen tapaan toimia. Korona-aikana on ollut todella vaikea toteuttaa sosiokulttuurista toimintaa arvojemme mukaisesti. Olemme kuitenkin tehneet sen, mitä rajoitusten puitteissa olemme kyenneet. Kesällä ja muulloinkin sään salliessa järjestimme ulkokonsertteja, joita asukkaat pystyivät seuramaan turvallisesti esim. parvekkeelta. Asukkaiden kanssa on ulkoiltu ja heitä on kannustettu omaehtoiseen yhteisölliseen toimintaan. Olemme järjestäneet ala-aulassa pienimuotoisia iloisia tempauksia, joihin asukkaat ovat voineet halutessaan osallistua ohi kulkiessaan. Ryhmiä tai isompia tapahtumia ei ole ollut lupa kutsua koolle.

Yhdistyksen kansalaistoimintaa jouduttiin kuluneen vuoden aikana uudelleen organisoimaan turvallisuusohjeiden mukaisesti. Hankkeet onnistuivat toimimaan tiukimmankin koronasulun aikana aktiivisesti kentällä puhelimen, kirjeiden ja etäyhteyksien avulla. Yhdistyksen hankkeet tekivät monin tavoin yhteistyötä Turun kaupungin hyvinvointitoimialan kanssa ikäihmisten tukemiseksi vaikeana aikana. Yhdistyksemme valittiin Turun kaupungin liikuntapalvelujen vuoden 2020 parhaaksi yhteistyökumppaniksi. Tunnustus julkistettiin Varsinais-Suomen Urheilugaalan yhteydessä.

Vapaaehtoiset ovat merkittävä osa Kotikunnaan arkea. Suruksemme joutuimme sulkemaan Kotikunnan ovet myös vapaaehtoisilta suurimmaksi osaksi vuotta. Vapaaehtoiset pystyivät osallistumaan Kotikunnaan arkeen ainoastaan keväällä ja kesällä ulkoilun merkeissä. Vapaaehtoiset ovat sen sijaan voineet hankkeiden puitteissa tukea kotona asuvia vanhuksia puhelimitse, netin välityksellä tai mukavien ulkotempausten muodossa.

Kiinteistön osalta vuoden 2020 suurin yksittäinen investointi liittyi D-siiven remonttiin, jonka tuloksena uusi Väinö-koti avattiin maaliskuussa. Ryhmäkoti Kaislan patio uusittiin kokonaisuudessaan perustuksia myöten. Sekä Kaislan että Asuinkodin muutamia asuntoja remontoitiin. Kotikunnaan tiloja ei turvallisuussyistä vuokrattu lainkaan ulkopuolisille. Myös kampaamotilojen osalta yhteistyö Turun ammatti-instituutin kanssa on ollut tauolla.

Toimintasuunnitelmaa syyskuussa 2019 kirjoittaessani en tiennyt, mitä kaikkea vuosi 2020 toisi tullessaan. Selvisimme kuitenkin tästä poikkeuksellisesta vuodesta vähintäänkin tyydyttävästi. Strategiassa asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Nyt toimintakertomusta kirjoittaessani koronarokotukset ovat käynnissä, ja suurin osa talon asukkaista ja henkilökunnasta on saanut ainakin ensimmäisen rokotteen. Siitä huolimatta on valitettavasti todettava, että koronatilanne on Varsinais-Suomessa tällä hetkellä huonompi kuin kertaakaan aiemmin. Nyt toiveena on, että rokote kattavuus toisi helpotusta tähän pitkään jatkuneeseen tilanteeseen viimeistään syksyyn 2021 mennessä.

Turussa 22.3.2021 Pilvi Heiskanen, toiminnanjohtaja

YHDISTYKSEN TOIMINNAN TARKOITUS JA KOTIKUNNAAN TOIMINTAFILOSOFIA

Turun Lähimmäispalveluyhdistys järjestää yksilöllisiä ja vaativia kuntoutumis-, asumis-, hoiva- ja tukipalveluja ikääntyneille ja on aktiivinen kansalaistoimija. Yhdistys on sitoutunut ja voittoa tavoittelematon. Toiminnan arvoankkurit ovat arvonto, voimavaralähtöisyys, yhteisöllisyys, rohkea uudistaminen ja turvallinen ja kodikas ympäristö (Strategia 2019–2020).

Kotikunnas tarjoaa arvolähtöisen yhteisön työntekijöilleen, asukkailleen, asiakkailleen, vapaaehtoisille, omaisille ja yhteistyökumppaneille. Kotikunnaasta halutaan luoda kodinomainen ja eettinen miljö, jossa jokainen voi kokea olevansa ainutkertainen, tunteva, kokeva ja omia valintoja tekevä aktiivinen ja vastuullinen ihminen. Toiminnan viitekehyksinä ovat toimijuutta vahvistava hoitotyö ja sosiokulttuurinen vanhustyö.

YHDISTYKSEN HALLINTO

Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry:n hallitukseen kuuluivat toimintakertomusvuoden aikana Petja Raaska (pj.) ja muina jäseninä Nina Kallio (varapj.), Hanna Vuorio, Hannu Immonen, Minttu Ojanen, Pipa Turvanen, Teppo Forss ja Toni Eklund. Hallitus kokoontui 12 kertaa. Yhdistyksen toiminnanjohtajana ja hallituksen esittelijänä toimi Pilvi Heiskanen ja sihteerinä Helena Norokallio. Talouspäällikkö Irina Kurkela osallistui useimpiin hallituksen kokouksiin. Tilintarkastajana oli tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Yhdistyksen operatiivisesta johtamisesta vastasi toiminnanjohtaja yhteistyössä johtoryhmän ja osastovastaavien kanssa. Toimintakertomusvuoden lopussa yhdistyksessä oli 128 jäsentä, joista ainaisjäseniä 49, varsinaisia jäseniä 76 ja kannattavia 3.

PALVELUTUOTANTO JA KUNTOUTUS

Ryhmäkoti Kaisla

Ryhmäkoti Kaislassa toteutettiin toimintavuonna asukkaille ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa turvallisessa ja kodikkaassa ympäristössä. Tilat ovat kahdessa kerroksessa, ja niissä on 28 asukashuoneen lisäksi yhteiset oleskelu-, ruokailu- ja saunatilat. Yläkerrassa on lisäksi yksi huone, jota voidaan tarpeen mukaan käyttää joko pitkäaikaiseen tai lyhytaikaiseen asumiseen. Kaislan asukashuoneista remontoitiin vuoden aikana kolme huonetta ja uuden lääkehuoneen remontti aloitettiin loppuvuodesta.

Toimintakertomusvuonna Ryhmäkoti Kaislassa asui 37 eri asukasta, joiden keski-ikä oli 82 vuotta. Uusia asukkaita Kaislaan muutti 9. Asukkaista 35 prosenttia oli miehiä ja 65 prosenttia naisia. Asukkaat olivat Turun ja Kaarinan kaupunkien ostopalveluasiakkaita tai palveluseteliasiakkaita. Turun kaupungin asiakkaiden osuus kaikista asukkaista oli 94,6 prosenttia ja Kaarinan kaupungin osuus oli 5,4 prosenttia. Kaislassa vaativan tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä kertyi yhteensä 10 180. Turkulaisten asiakkaiden hoitovuorokausia oli 9 082 ja kaarinalaisten 366. Turkulaisia palveluasumisen palveluseteliasiakkaita oli yksi (366 vrk) ja kaarinalaisia palveluseteliasiakkaita myös yksi (366 vrk). Tilastoitavia hoitopäiviä kertyi 10 180, joka on 9 vuorokautta enemmän kuin vuonna 2019. Käyttöaste laski hieman edellisestä vuodesta ja oli nyt 99,3 prosenttia (99,5 %, v. 2019). Asukasvaihtuvuutta oli enemmän kuin aikaisemmin: vuoden aikana vaihtui yhdeksän asukasta.

Kaislaan tullaan asukkaaksi vasta silloin, kun muistisairaus on jo edennyt pitkälle. Asiakkaiden yleinen kuntoisuus tulohetkellä on laskenut ja samalla hoitoaika yksikössä on lyhentynyt. Hoitotyön painopisteenä on turvallisuudentunteen luominen asukkaille sekä hyvän ja laadukkaan perushoidon ylläpitäminen. Ryhmäkoti Kaislan yhtenä perustehtävänä on tukea asukkaiden toimijuutta ja jäljellä olevia voimavaroja kannustamalla heitä mukaan arjen toimintoihin.

Kaislan arki oli toimintakertomusvuonna hyvin erilaista verrattuna aiempiin vuosiin. Koronapandemia leimasi osaston toimintaa maaliskuun 2020 alusta alkaen. On reagoitu ja sopeuduttu useasti vaihtuviin oheistuksiin ja rajoituksiin. Koronapandemian aiheuttamat rajoitukset ovat supistaneet vapaan liikkumisen mahdollisuuksia Kotikunnaan tiloissa merkittävästi. Keväällä ja kesällä omaisvierailut jouduttiin rajaamaan ulkotiloihin ja lisäksi

kevällä asukkailla oli vierailukiello omaisten luokse sekä muutenkin talon ulkopuolelle. Näiden rajoitusten seurauksena pidettiin yhteyksiä omaisiin puhelimen ja videoyhteyksien avulla sekä lähetettiin omaisille kuvia asukkaiden arjesta ja juhlahetkestä. Kesästä alkaen rajoitusten kevennyttyä ja suojainmaskien saatavuuden parannuttua asukkailla oli jälleen mahdollisuus vierailla talon ulkopuolella ja omaisten luona. Saattohoitotilanteessa tai asukkaan muutoin olleessa heikkokuntoinen omaiset ovat voineet viettää aikaa asukkaan luona tämän huoneessa. Syksyn saavuttua ja ilmojen viilenneenä järjestettiin asukkaille ja omaisille tapaamispaikat Kaislan osastojen välittömään läheisyyteen käytävälle.

Kotikuntaan vapaaehtoiset eivät voineet pandemian vuoksi vierailla osastoilla maaliskuusta lähtien. Vapaaehtoiset antoivat keväällä kuitenkin merkittävän ja tärkeän panoksen ompelemalla hoitohenkilökunnalle kankaisia hengityssuojaimia, koska muiden suojainten saatavuudessa oli koko yhteiskunnassa suuria haasteita.

Perinteiset koko talon yhteiset tapahtumat ja juhlat olivat tauolla suurimman osan vuotta. Samoin omaisten illat ja perinteinen puurojuhla jäivät tänä vuonna väliin. Kesällä ja alkusyksystä saimme kuitenkin nauttia musiikki- ja lauluesityksistä Kaislan pihalla. Kaislan alakerran uudistettu ja turvallinen terassi oli ensimmäistä kesää käytössä.

Asukkaiden toimintakyky huomioiden Kaislassa järjestettiin erilaisia toimintatuokioita hoitotyön lomassa. Osastolle hankittiin uusia harrastevälineitä kuten mutteripenkki ja muistelutuokiopeli. Kaislan molempiin kerroksiin koottiin kattava virikekansio, josta on helppo löytää toimintahetkiin erilaisia vinkkejä. Ulkoilua on toteutettu hoitajien ja omaisten toimesta aktiivisesti erityisesti kevät-, kesä- ja syyskaudella. Fysioterapeutin säännöllisesti ohjaama tuolijumppa Kaislassa on kuulunut asukkaiden ohjelmaan ja näihin osallistuminen on ollut aktiivista. Lääkärin vetämiä hoitopalavereja pidettiin säännöllisesti.

Kaislan hoitohenkilökunnassa oli toimintakertomusvuonna jonkin verran vaihtuvuutta. Alakerran pitkäaikainen tiimivastaava siirtyi Väinö-kodin tiimivastaavaksi ja tästä syystä Kaislaan valittiin uusi tiimivastaava. Myös toinen hoitaja siirtyi Väinöön. Vapautuneisiin vakansseihin rekrytoitiin työntekijöitä talon ulkopuolelta. Uusien työntekijöiden perehdyttämiseen kiinnitettiin edelleen huomiota, perehdytysmateriaalia muokattiin mahdollisimman informatiiviseksi ja perehdytyskansio saatiin valmiiksi. Opiskelijoiden läsnäolo osastolla jäi vähäiseksi pandemiarajoitusten vuoksi. Loppuvuodesta osastolla oli Petrean kautta ammatillisen kuntoutusjakson työharjoittelija. Vuoden 2020 asiakas- ja omaistyytyväisyyskyselyssä Kaislan kaikkien vastausten keskiarvo oli 4,16.

Sylvi-koti

Kotikuntaan Sylvi -koti tarjoaa tehostettua palveluasumista muistisairaille asukkaille ympärivuorokautisesti. Avara muistisairaille suunniteltu yksikkö luo asukkaille turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Sylvi-kodissa on kaksi erillistä pienryhmäkotia, joissa on yhteensä 24 asuinhuonetta. Kummankin yksikön asukkailla on omat ruokailu- ja oleskelutilat. Saunatila ja viihtyisä talvipuutarha piha-alueineen ovat yhteisiä.

Seudullisen puitesopimuksen mukaisesti Sylvi -kodissa oli toimintakertomusvuonna vaativan tehostetun palveluasumisen asukkaita, palveluseteliasiakkaita sekä vammaispalveluasiakas. Poikkeuksellisesti Sylvi-kodissa oli vuoden 2020 aikana myös tilapäishoidon asiakas. Asiakkaat tulivat Sylvi-kotiin Turusta ja Kaarinasta. Sylvi -kodissa asui 2020 vuoden aikana 33 eri asukasta, joiden keski-ikä oli 82 vuotta. Asukkaista 62,5 prosenttia oli naisia ja 37,5 prosenttia miehiä. Hoitopäiviä kertyi vuoden aikana 8660, ja tilapäishoidon päiviä 25 mikä tarkoittaa 98,9 prosentin käyttöastetta. Suhteellinen käyttöaste on pysynyt samalla tasolla kuin edellisvuonna. Sylvi -kotiin muutti toimintakertomusvuoden aikana kahdeksan uutta asukasta.

Sylvi -kodin perustehtävänä on toteuttaa muistisairautta sairastavien ikääntyneiden laadukasta hoitoa, johon kuuluvat hyvä perushoito, turvallisuudentunteen luominen ja asukkaiden voimavaroihin suhteutettu sopivan virikkeellinen sosiokulttuurinen arki. Koronavuosi on vähentänyt omaisten vierailuja ja lopettanut lähes kokonaan kaiken ulkopuolisten tahojen järjestämän toiminnan (esim. taiteilijoiden vierailut, vapaaehtoisten käynnit). Hoitajien panostus asukkaiden virkistystoimintaan on siis ollut entistäkin suuremmassa roolissa. Kesäaikaan ulkoiltiin runsaasti. Myös muutamista esityksistä saatiin nauttia Sylvin terassilla. Fysioterapeutti on käynyt osastolla ohjaamassa tuolijumppaa säännöllisesti. Myös juhlapyyhiä on juhlistettu asiaan kuuluvien menojen asukkaiden kesken. Juhliin on panostettu niin ruuan kuin koristelunkin muodossa. Myös vaihtoehtoisia toimintatuokioita on löydetty. Esimerkiksi joulun alla saimme kuulla ja nähdä jouluisen tarinan etäyhteyksien kautta.

Hoitopalaverit ovat koronasta huolimatta pystytty järjestämään turvallisesti. Lisäksi asukkaista on otettu runsaasti kuvia toiminta- ja ulkoilutuokioiden yhteydessä. Omaisille on lähetetty näitä kuvia läheisistään, ja ne ovatkin tuoneet omaisille paljon iloa ja hyvää mieltä. Vierailut on järjestetty Sylvi-kodin sisäänkäyntiaulassa turvallisuus huomioiden. Niiden asukkaiden kohdalla, jotka ovat olleet heikossa kunnossa, on vierailut järjestetty omassa huoneessa. Omaisyhteistyö on ollut erittäin hyvää poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta.

Henkilökunta on sitoutunut, eikä vaihtuvuutta ole toimintavuoden aikana juurikaan ollut. Koulutuksia on kuluneen vuoden aikana käyty verkkoympäristössä. Näitä ovat olleet mm. THL:n RAI-koulutukset sekä ensiapukoulutus, joka toteutui osaksi verkossa ja osaksi lähiopetuksena. Keväällä alkoi Turun kaupungin järjestämä saattohoitokoulutus, joka koronatilanteesta johtuen jäi kesken. Lähihoitajaopiskelijoita oli harjoittelujaksolla 3 ja työkokeilijoita 2. Asiakastyytyväisyyskyselystä Sylvi-koti sai keskiarvon 4,24, joka on samaa luokkaa aiempien asukastyytyväisyyskyselyiden kanssa. Kiitosta saavat hoitajat, joiden puoleen omaiset kokivat helpoksi kääntyä ja joiden koettiin pitävän asukkaiden hyvinvoinnista huolta. Heikoimmaksi koettiin yhteys hoitavaan lääkäriin sekä kiinteistöhuollon toimivuus. Kiinteistöhuolto onkin jo vaihtunut. Lääkäri/omaisyhteistyötä tulee tulevaisuudessa tiivistää.

Hoitokoti Venla

Hoitokoti Venlan toiminta jakaantuu Turun kaupungin hyvinvointitoimialan ostamaan muistisairaiden vaativaan tehostettuun palveluasumiseen ja tilapäishoitoon. Toimintakertomusvuoden aikana Venlassa on vaihtelevasti ollut 9–15 asiakaspaikkaa. Vuoden 2020 lopussa Venlassa oli seitsemän pysyvää asukasta ja 6 paikkaa tilapäishoidon asiakkaille.

Keväällä alkanut koronapandemia aiheutti Venlassa suuria muutoksia nopealla aikataululla. Tilapäishoito keskeytettiin huhtikuun alussa. Sen jälkeen Venlassa oli aiemman seitsemän tilapäishoidon asiakkaan sijaan vain kaksi asiakasta huhtikuulta heinäkuun loppuun. Samaan aikaan Venlaan sijoitettiin niin ikään nopealla aikataululla kolme asukasta Turun kaupungin muistikuntoutusyksikkö Muiskusta, jonka toiminta lopetettiin. Vaikka Venlassa on totuttu nopeisiin muutoksiin, ja erilaisten asukkaiden tarpeisiin on aina vastattu viipymättä, vaati korona-aika poikkeuksellisen paljon ponnisteluja henkilökunnalta. Tämän lisäksi haasteita toivat poikkeuksellisen vaikeita käytösoireita omaavat asukkaat. Tämän asiakasryhmän suurempi osuus selittyi pitkälti Muiskun toiminnan päättymisellä.

Poikkeusolojen lisäksi Venlan vakituisten asukkaiden keskuudessa oli suurempaa vaihtuvuutta. Kesän aikana Venlassa oli muutamia eri tilapäishoidon asiakkaita. Elokuun alussa tilapäishoito avautui ja normaalit vuorohoidot alkoivat pyöriä aluksi neljällä paikalla. Syyskuusta lähtien tilapäishoidon asiakkaita on ollut kerrallaan kuusi. Keväällä tapahtunut muutos asukaskunnassa vaikutti myös työntekijöiden työvuoroihin ja henkilöstömäärä laskettiin uuden mitoituksen mukaiseksi. Venlan hoitajat selvisivät muuttuneesta arjesta ja vaikeista asukastilanteista vahvalla ammattitaidolla ja yhteisellä työnohjauksella.

Tehostetun palveluasumisen asukkaille kertyi 2167 hoitopäivää (vuonna 2018 päiviä oli 1023). Pitkäaikaissairaanhoidon hoitopäiviä kertyi vuoden aikana 366 (vuonna 2019 päiviä oli 909). Venlassa oli vuoden aikana 11 eri asukasta pysyvällä paikalla. Pitkäaikaisasukkaista 55 % oli miehiä ja 45 % naisia. Asukkaiden keski-ikä oli 81.5 vuotta. Vanhin asukkaista täytti 89 vuotta ja nuorin oli 71-vuotias.

Tilapäishoidon asiakkaille kertyi hoitopäiviä 1695 (vuonna 2019 päiviä 2320), jotka muodostuivat 144 eri hoitojaksosta. Tilapäishoidossa oli vuoden aikana 61 eri asiakasta, joista osa kävi hoitojaksoilla säännöllisesti pois lukien huhti- heinäkuun välisen ajan. Asiakkaista 14 oli hoitojaksolla vain kerran. Asiakkaista nuorin oli 65-vuotias ja vanhin 95-vuotias. Korona-ajasta huolimatta kaikki hoitopäivät yhteen laskettuna oli hoitovuorokausia vain 24 vähemmän kuin vuonna 2019.

Venlan työntekijät keskittyivät laadukkaaseen ja yksilölliseen hoitoon, jotta asukkaiden turvallinen ja hyvä arki toteutui. Henkilökunta on pystynyt ammatillisesti vastaamaan erilaisten asukkaiden tarpeisiin, ja työskentelytapoja on kehitetty muuttuvissa tilanteissa. Venlan henkilöstö on tottunut nopeisiin tilannemuutoksiin ja haasteellisistakin tilanteista on selvitty hyvällä yhteistyöllä sekä vahvalla ammatillisella osaamisella.

Tilapäishoitojaksojen aikana on keskitytty tukemaan asiakkaan jäljellä olevia voimavaroja ja löytämään kotona asuvien asukkaiden arkipäivää helpottavia toimintatapoja. Tilapäishoidossa, etenkin säännöllisesti vuorohoidossa käyvien omaisten tukeminen ja ohjaus on ollut keskeinen osa hoitohenkilökunnan työtä. Tilapäishoidossa yhteistyötä tehdään niin omaisten, asukkaiden kotihoidon, omaishoidon ohjaajien ja sosiaalityöntekijöiden kanssa. Tilapäishoidon keskeisenä tehtävänä on myös yksilölliset arvioinnit mm. asukkaiden toimijuudesta, vuorokausi-rytmistä, ruokahalusta/ tottumuksista kotihoidon tueksi tai palvelutarpeen arvioimista varten.

Hoitokoti Venlan asukkaiden arki on ollut hyvinkin erilaista koronavuoden aikana. Aiemmin asukkaiden arkeen ovat tuoneet vaihtelua monet Kotikunnaassa järjestetyt tilaisuudet ja tapahtumat sekä omaisten ja läheisten vierailut. Asukkaat ovat ikävöineet omaisiaan, joihin on pidetty keväällä yhteyttä joko perinteisillä puheluilla tai videopuheluiden välityksellä. Kesäkuun jälkeen asukkaat saivat tavata omaisiaan ulkona ja syksyn tultua tapaamiset ovat järjestyneet erillisessä tapaamispaikassa sisätiloissa osaston ulkopuolelle. Venlassa on toimintakertomusvuonna järjestetty asukkaille monenlaista ohjelmaa mm. käyttöesineiden askartelusta ja leipomisesta eri liikuntamuotoihin. Osaston toimintaan vaikuttaa aina asukkaiden kuntoisuus, toimintakyky ja heidän mieltymyksensä.

Venlan alakertaan avautui huhtikuussa Väinö-koti. Yöhoito ja sairaanhoito toteutettiin yhteisin mitoituksen mukaisin resurssein Väinön ja Venlan välillä. Sairaanhoitajan tehtävään ei löydetty sopivaa työntekijää, joten sairaanhoidolliset tehtävät hoidettiin Venlassa sairaanhoitajan pätevyyden omaavien osastovastaavien toimesta. Vuoden 2021 aikana sairaanhoidon vastuualue tullaan järjestämään uudelleen koko talossa. Yöhoitajan tehdessä töitä kahdessa kerroksessa, Venlan kaikkien asukashuoneiden oviin asennettiin Vivago -ovihälyttimet. Tällöin hoitaja saa heti tiedon, jos joku Venlan asukkaista poistuu huoneestaan. Lisäksi Venlassa on tarpeen mukaan hyödynnetty Vivago- rannekkeista saatua tietoa asukkaiden hoidon suunnittelussa ja oikea-aikaisuudessa.

Venlan tyytyväisyyskysely tehtiin monen vuoden jälkeen pitkäaikaishoidon asukkaiden omaisille, koska vastaajia oli riittävästi vuonna 2020 riittävästi, jotta anonymiteetti kyettiin vastauksissa säilyttämään. Vastaavasti tilapäishoidon asiakkaiden omaisille ei koronapandemian johdosta voitu tehdä tyytyväisyyskyselyä. Ihanteellisinta olisi, että molemmille asiakaskunnille voitaisiin tehdä tyytyväisyyskysely vertailtavuuden vuoksi vuosittain. Todennäköisesti koronavuoden haasteista johtuen tyytyväisyyskyselyn vastausprosentti jäi 43 %:iin ja tyytyväisyyskyselyn keskiarvoksi tuli 4. Eniten kiitosta sai Venlan henkilökunta osaamisestaan ja hyvästä hoidosta. Eniten kehitettävää oli järjestää omaisille aikaa vierailujen yhteydessä poikkeusoloista huolimatta. Selkeästi kyselyssä huomasi, että omaisten on ollut vaikea antaa vastauksia, kun eivät ole voineet olla normaalisti osana Venlan arkea.

Väinö-koti

Kotikunnaan uusi tehostetun palvelusasumisen yksikkö Väinö -koti avautui keväällä 2020. Ensimmäiset asukkaat muuttivat Väinöön huhtikuun alussa. Väinö-kodin täysin uusitut tilat sijaitsevat Venlan alakerrassa, jossa aiemmin Turun kaupungin yksikkö oli vuokralaisena. Väinö-kodin avajaisia oli tarkoitus viettää jo helmikuun lopussa, mutta koronapandemian takia tilaisuus peruttiin ja uusien asukkaiden muutto viivästyi. Kaikki Väinöön muuttaneet asukkaat ovat olleet palveluseteliasiakkaita.

Väinö-kodin asukasmäärä kasvoi pikkuhiljaa ja lokakuussa 2020 kaikissa 13 asukashuoneessa oli asukas. Vuoden aikana Väinö-kodissa asui 17 eri asukasta. Uutta henkilöstöä palkattiin Väinö-kotiin asteittain sitä mukaan, kun asukaspaikat alkoivat täyttyä. Osa hoitajista siirtyi uuteen yksikköön Kotikunnaan sisältä. Väinö-kodin yöhoito on järjestetty yhteistyössä yläkerran hoitokoti Venlan kanssa. Samoin sairaanhoitajan tehtävät on jaettu. Kaikilla Väinö-kodin asukkailla on käytössään Vivago- hyvinvointirannekkeet, joissa on myös poistumisvalvontaominaisuus. Väinö-kodissa tullaan jatkossa pitämään ovet avoinna Kotikunnaan muihin tiloihin, joissa asukkaat voivat halutessaan vapaasti liikkua. Koronan vuoksi Väinö-kodin asukkaat ovat tähän asti viettäneet turvallista arkea omassa yksikössään.

Omaisilla ei ole rajoitusten vuoksi ollut mahdollisuutta osallistua toiveiden mukaisesti Väinö -kodin arkeen. Uuden asukkaan muuttaessa esim. tilojen esittelyt on jouduttu hoitamaan videopuheluiden välityksellä. Asukkaat ovat tavanneet omaisiaan Väinö-kodin omalla terassilla ja syksyllä tapaamisiin varattiin erillinen tila sisätiloista.

Väinö-kodin asukkaat ovat vuoden aikana onnistuneet muodostamaan kodikkaan yhteisön, jossa asukkaat ovat tutustuneet toistensa tapoihin ja tottumuksiin. Koronasta huolimatta osastolla on vietetty leppoisaa ja kodikasta arkea. Asukkaiden kanssa on vietetty mukavia toimintahetkiä ja on annettu aikaa yhdessäoloon. Fysioterapeutin ohjaamat jumput on pidetty viikoittain Väinön omissa tiloissa.

Vuoden aikana uusi tiimi on hakenut yhteisiä työtapoja ja kehittänyt toimintaa asukkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Toiveena on, että tulevana vuonna Väinön arkeen saadaan mukaan täysipainoisesti myös omaiset, läheiset ja vapaaehtoiset.

Väinö-kodin ensimmäinen toimintakertomusvuosi oli erittäin poikkeuksellinen ja Väinön asukkaiden omaisille laadittiin oma asiakastytytyväisyyskysely. Omaisten vastausprosentti jäi 54 % ja vastausten keskiarvoksi tuli 4. Omaisten on vallitsevista olosuhteista johtuen vaikea vastata kysymyksiin. Henkilökunta sai paljon kiitosta poikkeusoloista huolimatta.

Asuinkoti Kotikunnas

Kotikunnaan Asuinkodissa on 39 yli 65-vuotiaille tarkoitettua palveluasuntoa, joissa asuu palveluasumisen asukkaita, sotainvalideja ja tehostetun palveluasumisen asiakkaita. Kaiken kaikkiaan koko vuoden aikana asuinkodissa on asunut 49 eri asukasta. Ympäri vuorokautisessa hoidossa oli vuonna 2020 yhteensä 11 asiakasta ja palveluasumisen piirissä asiakkaita oli 36. Asuinkotiin muutti toimintakertomusvuoden aikana 8 uutta asukasta. Vuoden 2020 lopussa asuinkodissa oli kirjoilla 42 asukasta.

Viidessä asunnossa asui pariskunta. Näistä kahdessa asunnossa toinen puolisoista oli ympärivuorokautisessa hoidossa ja toinen palveluasumisen piirissä. Vuoden lopussa asuinkodin asukkaiden keski-ikä oli 84,2 vuotta (vuonna 2019 keski-ikä oli 82,5 vuotta). Asukkaista 29 % oli miehiä ja 71 % naisia.

Asukkaat hakeutuvat Kotikunnaan palveluasumiseen itse tai omaisten aloitteesta. Muuttaessaan he sitoutuvat ostamaan peruspalvelupaketin, joka sisältää kaikille palveluasukille saman perusosan. Asukkaalle laaditaan henkilökohtainen palvelusopimus, joka suunnitellaan yksilöllisten tarpeiden mukaan. Sopimusta päivitetään palvelutarpeen muuttuessa. Asukkaat voivat halutessaan ostaa Kotikunnaasta hoiva- ja sairaanhoitopalveluita, ateriapalveluita, laboratorionäytteiden oton ja yksityislääkäripalvelut.

Kotikunnaasta on mahdollisuus ostaa palveluita kotihoidon palveluseteleillä, jotka Turun kaupunki on asukkailleen myöntänyt kohdennettuihin palveluihin arvioituaan palveluiden tarvetta. Vuoden lopussa yhdeksällä asukkaalla oli käytössä palvelusetelit, joilla he ostivat tarvittavia hoitopalveluita. Palveluiden tarpeen arviointi tapahtuu Turun kaupungin keskitetyn palvelutarpeen arviointiyksikön toimesta. Palveluita ja niiden tarvetta arvioidaan uudelleen aina tarvittaessa, mutta säännöllisesti puolivuosittain.

Ympäri vuorokautisen tehostetun palveluasumisen asukkaat ovat sijoittuneet Asuinkotiin lähikuntien puitesopimuksen mukaisesti tai palveluseteliasiakkaina. Tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä kertyi vuoden aikana 3146 (vuonna 2019

luku oli 3323). Tehostetun palveluasumisen asukkaita oli vuoden aikana neljästä eri kunnasta.

Kotikuntaan asuinkodissa asui vuoden 2020 aikana enää yksi Valtiokonttorin maksusitoumuksella oleva sotainvalidi, jonka hoito on ympärivuorokautista laitosasumista. Kotikuntaassa hän saa kaikki tarvitsemansa palvelut. Sotainvalidien palvelukokonaisuuteen kuuluu myös fysioterapia, joka tuotettiin Kotikuntaan omana toimintana. Fysioterapiassa huomioitiin asukkaan kokonaisvaltainen toimintakyky ja vahvistettiin jäljellä olevia voimavaroja. Sotainvalidien palveluihin kuuluu Kotikuntaassa parturi- ja jalkahoitajapalvelut. Sotainvalideilla on omalääkäri, joka on osa moniammatillista työryhmää.

Kotikuntaan oma henkilökunta vastaa asukkaiden hoidosta, terveys- ja ravintopalveluista. Asukkaiden hoitoon ja huolenpitoon osallistuvat sekä Asuinkodin oma hoitohenkilökunta että Kotikuntaan muu henkilökunta: kokonaisvaltaisen, yksilöllisen hoidon toteutuminen on varmistettu moniammatillisella yhteistyöllä. Asuinkodissa noudatetaan toimijuutta tukevaa hoitotyötä asukkaiden jäljellä olevien voimavarojen vahvistamiseksi ja ylläpysymiseksi. Kaikilla asukkailla on käytössä Vivago -hyvinvointirannekkeet, joilla he voivat kutsua apua vuorokauden ympäri. Ranneke seuraa käyttäjänsä aktiivisuustasoa ja järjestelmä tekee automaattisen hälytyksen, jos vireystasossa havaitaan jotakin normaalista poikkeavaa. Poistumisvalvontaranneke on otettu kolmella asukkaalla käyttöön lisäämään asukasturvallisuutta.

Asuinkodin asukkaiden palveluiden tarve on kasvanut koko ajan. Hoidontarve on lisääntynyt niin palveluasukkaiden kuin ympärivuorokautisen hoidon asukkailla. Uuden Väinö-kodin avaamisen myötä ympärivuorokautisen hoidon asiakkaiden tulo Asuinkotiin väheni, kun taas palveluasumisessa hoidon tarve ja kotihoidon palveluseteliasiakkaiden määrä kasvoivat. Muuttuviin hoidon tarpeisiin vastattiin viipymättä ja toimintaa muutettiin aina tilanteiden vaatimalla tavalla. Jotta yksilöllinen hyvä hoito voitiin saavuttaa, omaiset olivat tarvittaessa mukana palveluiden sisältöjen suunnittelussa yhdessä asukkaan kanssa.

Hoitohenkilökunnan määrä on vuoden aikana pysynyt ennallaan. Jotta arjesta on saatu sujuvaa ja asukaslähtöistä, on erilaisten palvelukokonaisuuksien hallinta vaatinut niin esimieheltä kuin hoitajiltakin hyvää organisointikykyä ja töiden suunnittelua. Työtä kehitetään jatkuvasti arjen sujuvuuden varmistamiseksi. Asukkaiden hoidon suunnittelussa on hyödynnetty mm. Vivago -hyvinvointirannekkeiden tuottamaa hyvinvointitietoa. Apuvälineitä on hankittu ja hyödynnetty asiakkaiden arjen tueksi. Asukkaiden tekemiä hoitajakutsuja kertyi Vivago-rannekkeista vuoden aikana 4542 (vuonna 2018 vastaava luku oli 3116).

Koronan leimaama poikkeusvuosi oli asukkaillemme raskas. Omaisvierailuja ja Kotikuntaassa järjestettyä ohjelmaa jouduttiin rajoittamaan valtakunnallisten ja alueellisten rajoitusten mukaisesti. Aukkaat muodostivat kuitenkin entistä tiiviimmän ”porukan” Kotikuntaan aulatilaan, jossa he ovat viettäneet aikaansa seurustellen, visailen ja päivittäisistä kahvihetkistä nauttien. Kesällä asukkaat kokoontuivat itsenäisesti ulos viettämään yhteistä vapaa-aikaa. Muutamat rajatut ulkokonsertit ja useassa erässä tehdyt sisäkonsertit piristivät arkea kuten myös yllätykselliset arkea piristävät lettu- ja kuohujuomatarjoiluhetket. Tuolijumppia saatiin järjestettyä osan aikaa vuodesta rajoitetulla asukasmäärällä. Myös yhteiset ruokailuhetket muuttuivat poikkeusvuonna 2020 hyvinkin radikaalisti. Ruokailuja jouduttiin organisoimaan useaan otteeseen: välillä kotona syöden, välillä pienemmissä joukoissa ruokaillen. Kaikkien Asuinkodin asukkaiden yhteisiä asukastapaamisia ja infotilaisuuksia jouduttiin rajoittamaan. Omaisvierailut saatiin rajoitetusti takaisin marraskuussa 2020. Osan asukkaista vireystaso ja yleiskunto heikentyivät koronapandemian tuomien rajoitusten myötä jonkin verran. Tähän vaikutti osaltaan se, että lähes kaikki Kotikuntaan arkeen vireyttä tuova ulkopuolisten taiteilijoiden ja vapaaehtoisten tarjoama ohjelma puuttui. Lisäksi omaisvierailujen rajoitukset aiheuttivat ikävää ja huolta niin omaisille kuin asukkaillekin.

Asuinkodin asukkaille tehtiin loppuvuodesta asukastyytyväisyyskysely. Vastausprosentti oli 57,9 ja vastausten kokonaiskeskiarvo 4,31 (asteikolla 1–5, jossa 5 on paras). Kokonaiskeskiarvo on vuoden 2020 kyselyssä 0,08 yksikköä vuoden 2019 kyselyä alhaisempi. Tämä johtunee korona-aikana karsitusta asukkaille suunnatusta ohjelmasta. Turvallisuus sen sijaan nousi tuloksissa positiivisesti esille. Kotikuntaan Asuinkoti koettiin turvalliseksi,

kodikkaaksi ja henkilökunta ammattitaitoiseksi. Asuinkodin asukkaat kokivat tulewansa pääasiassa arvostetuiksi ja kunnioitetuiksi yksilöinä. Avoimissa vastauksissa toivottiin ohjelmien jatkumista entisenlaisena kuten ennen koronapandemiaa ja erityisesti musiikkiesityksiä.

Asukasneuvosto

Asukasneuvosto pysyi jäseniltään samana vuonna 2020. Asukasneuvostossa jatkoivat Rauni, Aulis, Eero, Lea, Helvi, Eeva ja Tom. Asukasneuvosto kokoontui kuluneen vuoden aikana keväällä ja syksyllä kehitellen ideoita ja ehdotuksia. Asukasneuvostoon tuotuja ideoita ja toiveita toteutettiin mm. kehittämällä tiedottamista paloturvallisuuslaitteiden kokeilupäivistä sekä viemällä siivous- ja kiinteistönhoidon palautteita eteenpäin.

Päiväpaikka Villa

Kotikunnaan Päiväpaikka Villan palvelut on tarkoitettu kotona asuville muistisairautta sairastaville. Villa on yksi Turun kaupungin tukemista muistikuntoutuspaikoista, johon asiakkaat ohjautuvat kaupungin kautta. Muistikuntoutuksen tavoitteena on tarjota aktiivista tekemistä, tukea asiakkaiden toimijuutta ja siirtää muiden palveluiden tarvetta myöhäisemmäksi. Muistikuntoutuksen päivät on profiloitu asiakkaiden kuntoisuuden mukaan. Lisäksi järjestetään pienryhmätoimintaa, jotta kaikkien yksilölliset tarpeet voidaan ottaa mahdollisimman hyvin huomioon.

Koronaepidemiolla on ollut suuri vaikutus Villan toimintaan. Muistikuntoutus jouduttiin keskeyttämään rajoitusten vuoksi kokonaan aikavälillä 16.3-13.7.2020. Keskeytyksen aikana jatkoimme aktiivista yhteydenpitoa asiakkaisiin viikoittain koko sulun ajan. Annoimme puhelimitse neuvontaa, ohjausta ja tukea asiakkaille ja heidän omaishoitajilleen. Puheluita sulun aikana kertyi yhteensä 268 kpl. Lähetimme kaikille halukkaille viikoittain kotiin

kirjeen, jossa oli erilaisia tehtäviä ja harjoitteita kotona suoritettavaksi. Sulun aikana pidimme 14 etätapaamista Voolerin kautta. Ensimmäisinä viikkoina yhteydet takkuilivat ja etätapaamisten käyttöä harjoiteltiin. Päämääränä oli pitää joka viikko 1 x etäjumppa ja 1x tietovisa. Saavutimme etäyhteyksien kautta koko sulun aikana noin 75–80 henkilöä. Myös omaiset osallistuivat etätapaamisiin. Heinäkuussa saatoimme taas avata Villan ovet asiakkaille koronarajoituksia ja turvaohjeita noudattaen. Loppuvuoden ajan Villan toiminta on voitu pitää käynnissä, mutta koronan vaikutukset ja rajoitukset näkyvät vahvasti asiakasmäärissä ja toiminnan sisällöissä.

Toimintakertomusvuoden aikana Villassa kävi 55 eri asiakasta, ja päivittäin heitä oli keskimäärin 8. Toiminnan sulun jälkeen kenelläkään asiakkaalla ei ollut kahta kuntoutuspäivää viikossa. Tämä rajoitus perustui siihen, että eri päivien asiakkaita ei haluttu koronariskin takia sekoittaa keskenään. Loppuvuodesta ryhmäkokoa vielä supistettiin 10 henkeen, johon laskettiin mukaan myös ohjaajat.

Muistikuntoutuspäiviä kertyi kuluneen vuoden aikana 1352, mikä on luonnollisesti huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2019. Päiväpaikka Villa oli koronasulun lisäksi suljettuna myös joulunalusviikolla 3 päivää.

Vuoden 2020 aikana Villassa tehtiin edelleen kaikille uusille asiakkaille alkuhaastattelut, joissa kartoitettiin asiakkaan tulotilanne sekä kuntouttavaan päivätoimintaan kohdistuvat toiveet ja odotukset. Yksilöllisten tavoitteiden toteutumista, asiakkaan tyytyväisyyttä ja toiminnan vaikuttavuutta seurattiin asiakkaiden kanssa käydyissä jatkokeskusteluissa

Päiväpaikka Villan asiakkaat käyvät ohjatussa jumpassa jokaisena kerhopäivänä. Fyysisen toimintakyvyn testaukset ovat jääneet koronan vuoksi vähemmälle, sillä kuntosali ei ole ollut käytössämme normaaliin tapaan.

Vuoden tapahtumista voisi nostaa esiin maaliskuun alussa olleen Taideminuutti- tempauksen, jossa asiakkaat tekivät runoselfien ja kuunneltiin ja muisteltiin lempikappaleita. Yhteistyö Kotikunnaan naapurissa sijaitsevan päiväkodin kanssa ehdittiin aloittaa, mutta koronan takia yhteistyö jäi toistaiseksi tauolle. Syksyllä Villassa vietettiin Aasia -teemaviikkoa aasialaiseen ruokaan ja kulttuurin tutustuen. Koronasta huolimatta Villan toiminta on ollut monipuolista ja tavoitteellista. Omaisten kanssa tehtävä yhteistyö ei luonnollisestikaan ole voinut toteutua suunnitelmien mukaisesti, mutta olemme olleet hyvin aktiivisesti yhteydessä omaisiin puhelimitse.

Villan asiakkaille tehdyn tyytyväisyyskyselyn vastausprosentti oli 55,8 % ja vastausten kokonaiskeskiarvo oli huikea 4,8 (asteikolla 1–5, jossa 1 on huonoin ja 5 paras). Tuloksen perusteella voi jälleen kerran todeta, että Päiväpaikka Villa on onnistunut toiminnassaan erinomaisesti.

Fysioterapia

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen fysioterapiatoiminta jatkui Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin sopimusten mukaisesti. Yhdistys tuotti aikuisten neurologisen fysioterapian sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien fysioterapian palveluita ja tarjosi kuntoutusta veteraaneille, lotille ja Valtiokonttorin asiakkaille. Psykofyysisen fysioterapian asiakkaita ei vielä vuoden 2020 aikana ollut, mutta joulukuussa saimme VSSHP: n uuden hankintapäätöksen, jossa tarjouksemme psykofyysisen fysioterapian palveluista hyväksyttiin. Palveluja tarjottiin sekä Kotikunnaan tiloissa että kotikäynteinä asiakkaan luona. Vuosi oli fysioterapian osalta hyvin haasteellinen, koska asiakkaita ei korona -epidemiaan liittyvien rajoitusten takia voitu vastaan ottaa kevään ja kesän aikana juuri lainkaan. Kotikunnaassa toimi kaksi fysioterapeuttia, joista toinen oli osa-aikainen.

Vuoden 2020 aikana fysioterapiatoiminnan laadun arviointia kehitettiin sekä SHQS-järjestelmän avulla, että sisällönanalyysin keinoin. Osa arvioinnista toteutettiin opiskelijayhteistyönä. Aiheesta valmistui opinnäytetyö ”Sosiokulttuurisen viitekehyksen toteutuminen Kotikunnassa -kohteena liikuntaryhmät ja fysioterapia”. Toiminnallamme nähtiin olevan suurta merkitystä liikuntakyvyn vahvistumisessa. Kunnon kohenemisen lisäksi vastauksissa merkitykselliseksi nousi yhteisöllisyyden ja ryhmätoiminnan osuus varsinkin arjen virkistymisen ja sosiaalisen elämänlaadun osalta. Vuorovaikutuksen merkitys liikuntatoiminnassakin on valtava. Fysioterapiapalvelut ja liikuntatoiminta tukivat omalta osaltaan sosiokulttuurista vanhustyötä. Opinnäytetyön perusteella voidaan sanoa, että fysioterapian ja liikunnan keinoin lisätään ikääntyneiden elämänlaatua ja kotona asumisen turvallisuutta. Fysioterapian osalta kirjaamisen sisältöihin tulee kiinnittää lisää huomiota.

Vuoden 2020 arvoksi noussut turvallisuus oli keskiössä korona -epidemian takia enemmän kuin uskoimmekaan: turvallisuuden nimissä jouduimme rajoittamaan toimintaamme paljon. Tämä vaikutti myös taloudelliseen kannattavuuteen. Monet kehittämistehtävät kuten asiakasturvallisuuteen liittyvä kartoitus jäi tekemättä. Syntyi myös uutta: vuoden 2020 aikana toteutettiin etäjumppeja digitaalisten yhteyksien kautta.

Suunnitelmissa ollutta palvelumuotoiluun liittyvää hanketta emme toteuttaneet, mutta uusia asiakasryhmiä ja kumppaneita löysimme: mm psykofyysisen fysioterapian asiakkaat, Voitas -yhteistyön vahvistuminen ja uutena sopimus Kumppanina Loimaa. Erittäin aktiivisesti toimimme kumppanina Voimaa vanhuuteen -verkostossa. Yhdistyksemme valittiin Turun kaupungin liikuntapalveluiden vuoden 2020 yhteistyökumppaniksi. Kotona asuville ikäihmisille suunnattuun toimintaamme saimme tukea Turun kaupungin liikuntalautakunnalta. Yhteistyö Turun kaupungin liikuntapalvelukeskuksen kanssa kotona asuvien ikääntyneiden liikuntakyvyn tukemiseksi mm. Voitas-

toiminnassa ja Voimaa vanhuuteen -työssä korostui: toteutimme yhdessä parvekejumppaa eri puolilla Turkua ja teimme paljon yhteistä tiedotusta ja asiakasohjausta.

Kotikunnaassa järjestettiin liikuntaryhmiä kuten tuolijumppaa, tanssiliikuntaa ja kuntosaliryhmiä, mutta suuren osan vuotta kaikki ryhmäliikunnat olivat tauolla. Ryhmäkäyntejä oli yhteensä 2850 ja yksittäisiä asiakkaita ryhmissä oli 231. Fysioterapeutin yksilövastaanotolla eri kävijöitä oli 54 ja käyntejä 586.

Toimintasuunnitelmaavuoden kehittämiskohteena ollut liikuntatilojen tehokas ja monipuolinen käyttö jäi entistäkin vähemmäksi. Voitas -ryhmät kokoontuivat meillä, mutta nekin jouduttiin keskeyttämään koronan takia. Ryhmäliikuntaa toteutettiin ulkotiloissa mahdollisuuksien mukaan ja turvavälit huomioiden.

Sairaanhoidon vastuualue ja lääkäripalvelut

Kotikunnaan sairaanhoidon vastaavana toimi Anni Kauppinen. Sairaanhoidon vastaava huolehtii, valvoo ja varmistaa, että lääkehoidon, hygienian, aseptiikan ja oikeiden hoitokäytäntöjen osalta osastoilla on yhdenmukainen ohjeistus, tietämys ja tapa toimia. Tiivistä yhteistyötä tehtiin toimintakertomusvuonna COVID 19-viruksen liittyvän ohjeistuksen tiimoilta erittäin paljon VSSHP:n hygieniahoitajan sekä koko sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikön kanssa.

Sairaanhoidon vastaava toimi myös opiskelijavastaavana ja tätä kautta yhteistyössä hoitoalan opiskelijoiden ja oppilaitosten kanssa. Opiskelijayhteistyötä tehtiin myös poikkeuksellisen vuotena kuitenkin jaksojen painottuessa alkukevääseen ja loppusyksyyn. Harjoittelijoita Kotikunnaassa oli vuonna 2020 yhteensä 13 ja työkokeilijoita kolme.

Perinteisiä kasvokkain tapahtuvia koulutuksia ei pystytty juurikaan poikkeusvuotena järjestämään. Kuitenkin mm. uusien työntekijöiden ja sijaisten lääkehoidon osaaminen varmistettiin lääkehoitosuunnitelman mukaisesti ja he suorittivat ProEdun lääkehoidon verkkokoulutuksen. Perinteisen ensiapukoulutuksen ja alkusammutuskoulutuksen suoritti osa henkilökunnasta. Saattohoitokoulutukseen ehdittiin osallistua vain osittain. Hoitosuunnitelmien laatimiseen liittyvään koulutukseen osallistui runsaasti hoitohenkilökuntaa.

Asukastietojärjestelmä DomaCarea hyödynnettiin tänäkin vuonna monipuolisesti ja tehokkaasti niin kirjaamisessa kuin hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinnassa, mutta myös palveluseteliasiakkaiden käyntien kirjaamisessa.

Sairaanhoidolliset tarpeet kasvoivat vuonna 2020, kun uusi Väinö-koti avattiin keväällä ja sinne saatiin asukkaita. Väinö-kodin, Hoitokoti Venlan, Ryhmäkoti Kaislan, Sylvi-kodin ja Asuinkodin tehostetun palveluasumisen/palveluseteliasukkaiden lääkäripalveluista huolehtivat toimintakertomusvuonna Turun kaupungin hyvinvointitoimialan lääkärit. Sotainvalidien lääkäripalveluista huolehti yksityislääkäri. Asuinkodin palveluasumisen asukkaat käyttivät joko omaa terveysasemaa tai Kotikunnaassa käyvän yksityislääkärin palveluita. Hoitokoti Venlan pitkäaikaishoidon asukkaiden lääkäripalveluista on vastannut toinen Kotikunnaassa käyvistä yksityislääkäreistä.

Kotikunnaan kaikissa hoitoyksiköissä on ajan tasalla oleva lääkehoitosuunnitelma, joka toimii hoitajien lääkehoidon toteutuksen ja suunnittelun työvälineenä. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään vuosittain. Lääkehoitosuunnitelmaa on hyödynnetty yhtenäisten toimintatapojen luomiseksi ja sitä kehitetään jatkuvasti osaksi henkilökunnan työvälineitä ja perehdytystä.

HANKE- JA KANSALAISTOIMINTA

Yhdistyksen toimintasuunnitelmavuoden 2020 teemana ollut turvallisuus näkyi hankkeissa eri tavoin kuin oli suunniteltu. Koetun turvallisuuden toteutuminen ikäihmisen omassa arkiympäristössä oli haastava tavoite koronaepidemian ollessa pahimmillaan. Yksinäisyys ja osattomuus lisääntyivät ikääntyneillä ja tilanne kokonaisuudessaan varsinkin keväällä 2020 lisäsi turvattomuuden kokemusta. Tämän ehkäisemiseen hanketoimintamme tähtäsi monilla eri keinoilla sekä ennaltaehkäisevästi että korjaavasti.

Liikkuvan resurssikeskuksen avulla veimme tietoa kentälle, kokosimme eri tahojen neuvonta- ja turinanumeroista sekä tekemisen vinkeistä koostettuja kirjeitä, avasimme Juttuluurin, kiersimme parvekkeita ja taloyhtiöitä, avasimme digitaalisia tapaamiskanavia. Autoimme kaupungin hyvinvointitoimialaa Liikkuvan resurssikeskuksen autolla maskien ja liukuesteiden saavutettavammassa jaossa. Teimme ikääntyneille haastatteluna koronakyselyn, jonka vastaukset toimitettiin konsernihallintoon ja Vanhusneuvostolle. Pidimme huolta niillä keinoilla, mitä meillä oli käytettävissä. Turun kaupungin liikuntapalvelut valitsi meidät vuoden 2020 yhteistyötahoksi ja perusteena oli mm. ”*Korona-pandemian iskiessä keväällä 2020 yhdistys toimi poikkeuksellisen aktiivisesti, innovatiivisesti ja pyyteettömästi turkulaisten ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn eteen. Ilman yhdistyksen merkittävää panosta ja yhteistyötä ei liikuntapalveluiden parvekejumppia olisi saatu järjestettyä siinä mittakaavassa mitä se heidän tuellaan oli mahdollista. Yhdistys teki maksutta jalkautumistyötä kohderyhmän pariin, oli mukana järjestelyissä tasavertaisena kumppanina ja ideoi toimintaa paremmin ikääntyneitä palvelevaksi kokonaisuudeksi.*”

Teimme paljon työtä sen eteen, että vuoden teema turvallisuus olisi toteutunut niin hyvin kuin mahdollista. Hankkeiden kautta löysimme vaikeasti tavoitettavia kohderyhmään kuuluvia ikäihmisiä ja teimme piilossa olevia yhteiskunnallisia ilmiöitä näkyväksi. Myös tiedon saavutettavuus ja digisyrjäytymisen ehkäisy olivat suunniteltuja isoja teemoja vuoden 2020 aikana ja niiden osuus oli suurempi kuin osasimme odottaa. Erityisesti kannoimme huolta niistä ikäihmisistä, jotka olivat vailla digitaitoja. Etsivän työn merkitys ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa vahvistui entisestään. Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen ja Turun kaupungin välinen kumppanuussopimus oli voimassa vuonna 2020.

STEAn rahoittamista hankkeista toimintasuunnitelmavuonna jatkuivat Ak-avusteiset **Varjosta valoon -toiminta** (Kunto) ja **Liikkuva resurssikeskus -toiminta** sekä maaliskuuhun saakka **Paikka auki -hanke**, jossa tehtiin yhteistyötä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton Vanhustyön Trainee -hankkeen kanssa. **Sippe-toiminta** jatkui valtakunnallisesti osana STEAn Elämäote-avustusohjelmaa.

Alan tapahtumiin ja seminaareihin emme voineet osallistua edellisvuosien tapaan, mutta olimme mukana kertomassa toiminnastamme useissa webinaareissa ja mm. Elämänote -ohjelman ja VTKL:n etäseminaareissa. Arviointiyhteistyötä tehtiin suunnitelman mukaisesti oppilaitosten, erityisesti Turun AMK:n kanssa. Hankkeista valmistui kaksi opinnäytetyötä ja meillä oli vuoden 2020 aikana 2 harjoittelijaa. Panostimme kehittämiseen ja kouluttautumiseen (mm. digitaidot), koska etäyhteydet mahdollistivat runsaasti monipuolista ja maksutonta koulutusta.

Yhdistys oli mahdollistamassa monipuolista kansalaistoimintaa myös Iloa arkeen -pysäkkien kautta. Pysäkkitoiminnan osana jatkuvat mm. Kortteliklubi, Kävelytreffit, Äijäkerho sekä Liikkuvan Resurssikeskuksen pysäkit, jotka kaikki ovat kotona asuville ikääntyneille avoimia matalan kynnyksen kohtaamis- ja osallistumispaikkoja. Yhdistys oli aktiivisesti mukana valtakunnallisessa Valli ry:n koordinoimassa Iloa arkeen -verkostossa sekä niin ikään Vallin koordinoimassa Etsivän työn verkostossa.

Varjosta Valoon / Kunto-toiminta

Varjosta valoon -toiminta (aiemmin Kunto-toiminta) jatkui STEA:n Ak-avustuksen turvin Turussa ja Laitilassa. Laitilassa hankekumppanina oli Laitilan Vanhaintuki ry. Yhteistyötä tehtiin useiden yhdistysten kanssa, joista mainittakoon erityisesti Fingerroosin säätiön Löytävä-toiminta, Tukenasi ry:n (entinen Turun kaupunkilähetys ry) seniorityö sekä Turun Seudun Vanhustuki ry:n vapaaehtoistoiminta. Toiminta oli osa isompaa etsivän työn teemakokonaisuutta, joka on kuvattu yhteisessä toimintakartassa. Mielenterveyden Keskusliitto ry:n kanssa yhdessä järjestettäväksi suunniteltu Toivon työpaja -toiminta ei toteutunut koronan takia. Etsivän työn osalta jatkui erittäin toimiva yhteistyö Turun kaupungin Voitas-toiminnan kanssa. Osittain tämän uuden menestyksekkään toimintamallin ansiosta yhdistyksemme valittiin Turun kaupungin liikuntapalveluiden vuoden 2020 yhteistyökumppaniksi. Uutena yhteistyötahona voidaan mainita Mereon Etsivä vanhustyö.

Kaskenlinnan sairaalan kotihoitoa tukevan kuntoutusosaston kanssa jatkettiin yhteistyötä, mutta sen kautta asiakasohjausta tapahtui koronan takia vain vähän. Kotiin siirtyvien asiakkaiden syrjäytymisen ehkäisy kansalaistoiminnan tarjoamin keinoin oli haasteellista, koska vapaaehtoistoiminta ja erilaiset ryhmät olivat suurimman osan vuotta tauolla. Yhteistyö Turun kaupungin hyvinvointitoimialan ja erityisesti Kuntoutuksen palvelujärjestelmän kehittämisen ja hallinnan projektiryhmän kanssa ei edennyt suunnitellusti, koska työryhmät olivat tauolla osan vuotta.

Varjosta valon -toiminnan kohderyhmään kuuluivat kotona asuvat yksinäiset, masentuneet, vähävaraiset, syrjäytyneet ja/tai syrjäytymisvaarassa olevat yli 60-vuotiaat henkilöt, muistisairautta sairastavat omaishoitajineen ja psykososiaalisten haasteiden kanssa kamppailevat ikääntyneet. Vuoden 2020 aikana Turussa keskityttiin suunnitelman mukaisesti niiden ikäihmisten aktivointiin, joilla tulevaisuuden toivo oli vähentynyt. Koronaepidemia toi oman varjonsa kohderyhmämme ylle ja monilla asiakkailla oli liikuntakyvyn heikkenemistä, toivottomuutta, pelkoja ja ahdistusta. Aktivointikäyntejä tehtiin Turussa 754 ja muuta asiakkaita tukevaa ja kannattelevaa yhteydenpitoa käyntien lisäksi oli 1866 kertaa, mikä tuplaantui edelliseen vuoteen verrattuna.

Ryhmiä ja korttelitoimintaa järjestettiin vain osan vuotta koronarajoitusten takia. Laitilassa vuoden 2020 painopiste siirtyi suunnitelmista poiketen omaishoitajien löytämisestä yksin kotona asuvien tukemiseen. Yhteistyö omaishoitajien parissa jatkuu edelleen vertaisryhmien ja virkistyspäivien muodossa yhdessä Laitilan kaupungin kanssa, joka on hienosti ottanut omaishoitajien tilanteen hoitaakseen. Kotona asuvia ikäihmisiä tuettiin sekä kotikäynnein, ryhmätoiminnoin, tapahtumien ja Juttuluurin avulla. Juttuluuriin soitti 247 ikäihmistä. Laitilan osahanke järjesti 18 tapahtumaa, joihin osallistui 438 ikäihmistä. Ryhmätoimintaa Laitilassa oli 120 kertaa ja niihin osallistui 839 kävijää. Aktivointikäyntejä Laitilassa tehtiin 57 ja vapaaehtoisia oli toiminnassa mukana 30. Sekä kotikäyntien että ryhmien asiakkailta kerätyn palautteen perusteella Varjosta valoon -toiminta on lisännyt yhteisöllisyyttä ja vähentänyt yksinäisyyttä hankesuunnitelman mukaisesti. Myös vapaaehtoiset kokivat toiminnan sekä itselleen että ikääntyneiden kohderyhmälle merkityksellisenä.

Turussa HyMy- sekä Ainot ja Reinot -pienryhmät kokoontuivat osan vuotta. Myös Kotikunnaan kuntosaliryhmät, Nättinummen ja Nummen turinaryhmät sekä Runosmäen Äijäkerho kokoontuivat rajoitusten niin mahdollistaessa. Kortteliklubi -toiminta otettiin osaksi Kunto -toiminnan kokonaisuutta. Se kokoontui osan vuotta Mäkitupalaisyhdistys ry:n tiloissa Kotikunnaan ovien sulkeuduttua ulkopuolisilta. Ryhmät kokoontuivat sään salliessa myös ulkona. Kerhot toimivat osittain ammattihenkilöstön ja osittain vapaaehtoisten ohjaamina. Ystäväpiiri-toiminta ikäihmisille, jotka ovat muuttaneet toiselta paikkakunnalta ja kokevat yksinäisyyttä ei alkanut suunnitelman mukaisesti. Ryhmät kokoontuivat Turussa 189 kertaa ja niihin osallistui 1656 ikäihmistä.

Muun ryhmätoimintojen puuttumista korvaamaan käynnistimme yhdessä Hali-Koiran kanssa Valon hetki -pienryhmäkävelyt (yhteensä vuoden 2020 aikana 274 osallistujaa) ja teimme yhteistyötä Taidetta kotiin -toiminnan kanssa. Näiden kautta löysimme mukavaa tekemistä aktivointiasiakkaillemme myös korona-aikana, eivätkä aktivointikäyntien hyvät tulokset eivät valuneet hukkaan. Muita korvaavia toimintoja olivat mm. parveketempaukset, Juttuluuri, vappu- ja juhannuskirjeet sekä suuren suosion saavuttanut Joulukalenteri, joka vietiin 60 ikäihmiselle kotiovelle. Korona-epidemian aikana entistä enemmän korostui tuki ja kannattelu puhelimitse ja toiminnallisilla kirjeillä. Näitä uusia menetelmiä aiomme hyödyntää jatkossakin. Varjosta valoon -toiminnalle perustettiin oma Instagram -sivu, joka osaltaan lisäsi ikäihmisten digiosaamista: tuttuja työntekijöitä ja vapaaehtoisia on kiva seurata tietokoneen ruudulta.

Varjosta valoon -toiminnassa työskenteli Turussa 2 työntekijää ja Laitilassa 1. Vapaaehtoisia oli mukana sekä ryhmissä että kotona asuvien asiakkaiden tukena. Turussa ryhmissä oli mukana 8 vapaaehtoista. Osa Varjosta valoon -hankkeen sisällä kokoontuvista ryhmistä oli samalla myös Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton Iloa arkeen -pysäkkejä. Messuille, seminaareihin ja tapahtumiin ei voitu valitettavasti osallistua koronan takia. Yhteistyö Valli ry:n Etsivän työn verkoston kanssa jatkui. Yhteistyö Voimaa vanhuuteen -verkoston ja Voitas -toiminnan kanssa jatkui aktiivisesti.

Liikkuva resurssikeskus

Liikkuva Resurssikeskus -toiminta jatkui vuonna 2020 STEA:n Akavustuksen tuella. Toiminnassa keskityttiin Varsinais-Suomen alueen ikäihmisten osallisuuden tukemiseen liikkuvan neuvonnan ja tuen avulla sekä alueellisen yhteisöllisyyden vahvistamiseen kansalaistoiminnan muotoja kehittämällä. Yhteistyötä tehtiin Turun kaupungin ja useiden muiden kuntien (Naantali, Uusikaupunki, Lieto, Salo, Kuntayhtymä Akseli: Nousiainen, Masku, Mynämäki sekä Raisiosta Rusko ja Vahto) sekä yhdistysten kanssa. Turun asuinalueiden kehittämisessä ja kaksisuuntaisen tiedonkulun lisäämisessä ikäihmisten ja viranomaisten välillä yhteistyökumppaneina oli Turun konsernihallinto ja 113-hanke. KomPASSi-toiminta oli vahva yhteistyötaho maakunnallisessa yhteistyössä.

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksestä Liikkuva resurssikeskus -toimintaan osallistui kaksi kokoaikaista työntekijää ja projektikoordinaattori. Turun kaupungin hyvinvointitoimialan ikäihmisten palveluohjaajaa työskenteli hankkeessa 40 prosentin työaikapanoksella, ja muiden kuntien palveluohjaajat antoivat hankkeelle työpanostaan yhteistyösopimusten mukaisesti. Liikkuva Resurssikeskus toimii osana Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton Iloa arkeen -pysäkkitoimintaa.

Liikkuva Resurssikeskus jalkautui Turun ja muiden kuntakumppanien kaupunginosiin ja kyliin yhteensä 101 kertaa ja kohtasimme pysäkeillä 1904 ikäihmistä. Turussa pysäkkejä oli 63 ja muissa kunnissa 18. Turun liikuntapalveluiden kanssa yhteistyössä toteutettuihin parveketempauksiin liittyviä pysäkkejä oli 19 ja sen lisäksi noin 20 jalkautumista

näihin liittyen. ja näillä kohtasimme 310 ikäihmistä lisää. Osittain tämän toimintamallin ansiosta meidät valittiin Turun kaupungin liikuntapalveluiden yhteistyökumppaniksi vuodelta 2020.

Koronaepidemiasta huolimatta pystyimme liikkumaan kentällä suurimman osan vuotta. Tiukimpien rajoitusten aikana keväällä 2020 kun emme voineet liikkua aktiivisesti, perustimme puhelimitse toimivan Juttuluurin yhdessä yhdistyksemme muiden hankkeiden kanssa. Asiointeja sitä kautta oli noin 600. Soitimme kuulumiskerroksen myös seniorisinkkupiknikin osallistujille, koska piknik jouduttiin siirtämään vuodelle 2021. Liikkuvassa resurssikeskuksessa oli mukana harjoittelija, joka teki haastattelut 28 seniorille koronaepidemian vaikutuksista ikäihmisten elämään. Haastatteluista sekä pysäkkihavainnoista saadut tulokset veimme tiedoksi Turun kaupungille ja Vanhusneuvostolle

Yhdessä kuntien työparien ja alueellisten ikääntyneiden mentoreiden/vapaaehtoisten kanssa ikäihmisille tarjottiin konkreettisia kansalaistoiminnan mahdollisuuksia kunkin omassa lähiympäristössä ja toteutettiin ikäihmisten toiveiden mukaista pop up -tyyppistä vapaaehtoistoimintaa. Pop up -vapaaehtoistoiminnassa yhteistyökumppanina oli luovan välittämisen yhteisö Siskot ja Simot ry. Korona-aikana tuli nopeasti esiin se, että seniorit haluavat olla itse osallisina eivätkä vain avun kohteena. Suunnitteluryhmä ideoi turvallisia tapoja tehdä kertaluonteista vapaaehtoistoimintaa, jolloin toiminnan mahdollisuus taattiin myös riksiryhmäläisille.

Vuoden 2020 tempaukset olivat pääosin joko ulkona tapahtuvia tai sellaisia, joita oli mahdollista tehdä kotoa käsin tai etäyhteyksien kautta. Pop up -vapaaehtoisia oli mukana yhteensä 1802 henkilöä. Toteutimme 11 tempausta ja niihin osallistui 1711 vapaaehtoista ja lisäksi pysäkeiltä saatiin mukaan pop up- vapaaehtoisia 91 esimerkiksi tiedotteiden jakoon. Tempauksista voidaan mainita mm. Ystävänpäivä -tempaus Omaishoitokeskuksessa, ikääntyneille miehille suunnatun toiminnan suunnittelupäivä (itse retki jäi koronan takia toteuttamatta), Puhelinkaveri -haaste, Kirjekaveri – sekä Kässäkaveri -haasteet, keilaustempaus, haravointitalkoot, Soiva joulukortti ja Joulupostia ikäihmisille -kampanja. Näiden tempausten kautta ilahdutettiin 10 655 ikäihmistä. Pop up -toiminnan koordinointi- ja suunnitteluryhmässä toimi aktiivisesti 6 vapaaehtoista. Valtakunnallisen haastepäivän toteuttaminen jäi koronaepidemian takia toteutumatta sekä osallistuminen valtakunnallisille messuille ja seminaareihin. Tarkoituksena on levittää Liikkuvan resurssikeskuksen hyvää käytäntöä muihinkin maakuntiin. Opinnäytetyö valtakunnallisen haastepäivän mallinnuksesta kuitenkin valmistui nimellä ”Ikäihmisten osallisuuden ylläpitäminen -Liikkuvan resurssikeskuksen haastekampanja matalan kynnyksen toiminnan sekä kolmannen sektorin ja julkisen tahon yhteistyön kehittämiseksi”.

Liikkuvalle Resurssikeskukselle avattiin oma Facebook-sivu, jonka kautta tiedotettiin toiminnan mahdollisuuksista korona-aikana. Myös Siskot ja Simot Turku -Facebook sivu oli toiminnassa ja sen kautta tiedotettiin pop up -tempauksista. Kevään Menovinkit -esite ehti vielä ilmestyä ennen koronaepidemiaa ja painomäärä oli 6000 kpl sekä lisäksi sähköinen nettiversio. Tämän jälkeen Menovinkit ilmestyi ns. kirjeversiona ja sitä painettiin tai tulostettiin Liikkuvan resurssikeskuksen toimesta 5250 kpl ja muut tahot ovat saaneet tulostaa sitä vapaasti. Kirjeversio ilmestyi 3 kertaa ja siitä oli suurta hyötyä erityisesti netittömille ja vähän nettiä käyttäville ikäihmisille.

Paikka auki-ohjelma ja vanhustyön trainee

STEAn avustuksella vuonna 2019 alkanut Paikka auki -hanke jatkui maaliskuuhun 2020 saakka. Sen tarkoituksena oli tarjota vaikeasti työllistyville alle 30-vuotiaille nuorelle tai osatyökykyisille työpaikka sosiaali- ja terveysalan järjestöön yhdeksi vuodeksi. Työtehtäviin kuuluivat kotona asuville ikäihmisille suunnattujen ryhmien ohjaaminen ja niissä avustaminen. Paikka auki -työntekijä oli mukana erityisesti Kävelytreffit-toiminnassa, Menovinkit-esitteiden jaossa ja vapaaehtoistoiminnan koordinoinnissa.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n koordinoima ja STEA:n rahoittama Vanhustyön Trainee -ohjelma jatkuu Kotikunnaassa ainoastaan videoyhteyksien välityksellä: nuoret juttelivat nettiyhteyksien kautta Kotikunnaan ikäihmisten kanssa muutamia kertoja sekä keväällä että syksyllä. Varsinaista työkokeilu yhteistyötä emme korona takia voineet toteuttaa. Vanhustyön Trainee yhdistää nuoret ja vanhukset ja kehittää sukupolviälykäs työtä. Vanhustyön Trainee on valtakunnallista toimintaa, jota tehdään yhdessä jäsenyhteisöjen kanssa.

Sippe-toiminta

EU:n Central Baltic Programme -ohjelman rahoittamassa Promoting Social Inclusion of Elderly through Well-being Parties -projektissa kehitetty Sippe-toiminta jatkui C-avustuksen muodossa osana STEA:n Elämänote-avustusohjelmaa, joka edistää ikäihmisten aktiivisuutta, hyvinvointia ja omasta hyvinvoinnista huolehtimista. Sippe-toiminta tukee ikäihmisten kotona asumista, vahvistaa osallisuutta ja elämänhallintaa sekä tuo iloa elämään. Samalla lisätään ikäihmisten konkreettisia mahdollisuuksia kansalaistoimintaan heidän omassa lähiympäristössään.

Sippe-hankkeen tavoitteena on vakiinnuttaa kotona asuville ikäihmisille tarkoitettu uudenlainen vapaaehtoistoiminnan konsepti Turun alueella ja levittää toimintaa valtakunnallisesti. Tällä hetkellä mukana on Turun ja Kaarinan lisäksi 13 paikkakuntaa. Koulutukset on pidetty Ylivieskassa (17 osallistujaa), Keravalla (16 os.), Turussa (8 os.) ja etäkoulutuksena Kuopioon (5 os.). Yhteistyötä on käynnistetty Riihimäen kaupungin, Betesdan (Vantaa, Lohja, Sipoo), Yhdessä kotikulmilla-toiminnan (Helsinki, Kotka) ja Kotien Puolesta (Joensuu) kanssa. Jo aiemmin yhteistyötä on ollut Salon ja Lahden kanssa.

Koulutetun vapaaehtoisen Sippe-esittelijän voi kutsua omaan kotiinsa tai johonkin yleiseen tilaan pitämään ikäihmisille maksuttomat hyvinvointikutsut. Isäntänä tai emäntänä voi toimia kuka tahansa kotona asuva ikäihminen. Sippe-kutsuilla tärkeintä on innostava yhdessäolo, virkistävä keskustelu, kokemusten jakaminen ja osallistujien innostaminen aktiivisempaan arkeen. Vapaaehtoisia on tällä hetkellä koulutettu 76, joista mukana oli vuoden 2020 aikana 65. Kyselyjen ja haastattelujen mukaan Sippe -toiminta lisää vapaaehtoisten elämän merkityksellisyyttä ja tuo onnistumisen kokemuksia.

Sippe-hankkeessa työskenteli vuoden 2020 aikana kaksi työntekijää. Valtakunnallisia Sippe -päiviä ei voitu koronan takia järjestää. Sippen kohderyhmän tavoittamiseen liittyvät tavoitteet eivät toimintakertomusvuonna toteutuneet määrällisesti ja tähän juuri korona vaikutti suuresti. Sippen ideana on kohdata kasvokkain ja pienryhmissä sekä vierailta vapaaehtoisten kanssa kouluttamassa uusia vapaaehtoisia eri puolilla Suomea. Kaikki tämä jouduttiin perumaan, toteuttamaan vain osittain tai etänä. Laadulliset tavoitteet saavutettiin huomattavasti paremmin ja Sippen tulevaisuus näyttää valoisalta. Kotikutsuille osallistui 460 ikäihmistä ja kutsuja järjestettiin 49, Haastattelujen mukaan kutsut toivat uutta tietoa ja lisäsivät iloa ja yhteisöllisyyttä. Etäkutsuja netin kautta oli 26 ja niihin osallistui 130 ikäihmistä. Vapaaehtoisten koulutuksia oli 6 ja mukana oli 59 koulutettavaa. Osallistujilta kerätyn palautteen mukaan koulutukset innostivat mukaan vapaaehtoistoimintaan.

Koronasta huolimatta toiminnan sisältöjä kehitettiin yhteistyössä asiakkaiden ja yhdistys- ja kuntatoimijoiden kanssa. Etäkutsut käynnistettiin, musavisa toteutettiin etänä, ulkokutsuja pidettiin ja vapaaehtoisten virkistystä toteutettiin ulkoillessa mm. luontokutsuina ja rantoja siivoamalla. Virtuaalisuutta otettiin mukaan toimintaan ja aloitettiin yhteistyö Turun kaupungin virtuaalisen kotihoidon kanssa. Uusia teemapaketteja luotiin kuten Taide -

piknik, lemmikkipaketti ja matkailupaketti. Yhteistyötä jatkettiin SETA:n seniorityön kanssa valokuvaukseen liittyvän Sippe-paketin osalta.

Venäjänkielisille ikäihmisille suunnatun SILTA-hankkeen kanssa tehtiin yhteistyötä muuten, mutta Sippe -toiminta ei vielä käynnistynyt. Yhteistyötä aloitettiin Turun kaupunginkirjaston Omakirjasto -toiminnan kanssa Digisakki -toiminnan osalta. Yhdessä Turun AMK:n kanssa haettu hanke ”Empowering digital skills and social inclusion of seniors by peer learning e-games” liittyen ikäihmisten digisyrjäytymisen ehkäisyyn ja osallisuuden lisääntymiseen ei valitettavasti saanut rahoitusta. Aloitimme yhteistyön The Estonian Women’s Studies and Resource Centre (Estonian acronym ENUT) kanssa hankkeessa ”Older men together challenging the risk of being lonely”. Ehdimme tavata hankkeen tiimoilta vain kerran ennen koronarajoitusten alkamista. Osallistuimme hankkeen tiimoilta kesäkuussa 2020 kansainväliseen etäkonferenssiin ”The 5th International Conference on Men and Equal Opportunities: Men who care”. Käynnistimme yhteistyön hankkeessa ”Supporting Communities: Informal Care for Elderly in Russia, Finland and Denmark” yhdessä pietarilaisen NGO Development Center kanssa. Kaikkien kansainvälisten toimintojen aikatauluja jouduttiin siirtämään matkustusrajoitusten vuoksi.

Olimme aktiivisesti mukana Elämänote-ohjelman tapaamisissa ja toteutumiimme virtuaaliluennon verkostolle teemalla ”Kauniilta tuntuva hetki vaiko hurja seikkailu? Teknologia apuvälineenä elämysten luomisessa ja ikääntyneiden elämänlaadun parantamisessa”. Sippe -toiminta sai vuoden aikana edelleen mukavasti huomiota mediassa ja valtakunnallinen tunnettuus lisääntyi. Toimintaa emme päässeet valitettavasti esittelemään valtakunnallisesti messuilla ja seminaareissa. Turun kaupungin liikuntapalveluiden vuoden 2020 yhteistyökumppani -tunnustuksen saamisessa yhdistyksellemme myös Sippellä oli iso osuus. Arvioinnin kehittäminen ja positiivisen muutoksen esiintuominen kohderyhmämme elämässä oli yksi vuoden 2020 pääteemoista ja sitä kehitimme yhdessä turun AMK:n kanssa. Sippessä oli mukana yksi harjoittelija ja teemapakettien teossa oli mukana 8 opiskelijaa.

Vapaaehtoistoiminta

Turun Lähimmäispalveluyhdistyksen järjestöidentiteetin keskeinen elementti on vapaaehtoistoiminta, joka jatkui toimitasuunnitelmavuonna koronasta huolimatta. Perinteiset Päivän piristäjä -tehtävät Kotikunnaassa eivät suurimman osan vuotta voineet toteutua turvallisuuden takia, mutta erilaisia etäyhteyksien kautta ja ulkona tapahtuvia tempauksia toteutimme. Suuri menetys oli se, että emme voineet pitää kasvokkain vapaaehtoisten yhteisöllisyyttä lisääviä kokoontumisia, joten joulujuhlat ja kesäjuhlat jäivät toteutumatta. Myös ryhmätoiminnat olivat tauolla eivätkä vapaaehtoiset voineet toimia niissä mukana. Tämä vaikutti suuresti vapaaehtoistemme yhteisöllisyyteen ja sitä kautta myös hyvinvointiin. Vuosi osoitti meille vapaaehtoistoiminnan suuren merkityksen sekä Kotikunnaan asukkaille, kotona asuville ikäihmiselle, että vapaaehtoisille. Neljälle yhdistyksemme vapaaehtoiselle myönnettiin Vanhus -ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n hopeinen ansiomerkki. Merkkien luovutus ja siihen liittyvät juhlat siirrettiin vuoteen 2021.

Eniten vapaaehtoisia toimi hankkeissa ja nimenomaan digitaalisesti etäyhteyksien kautta kuten Sippe -kutsut sekä pop up -tempauksissa Siskot ja Simot -toiminnassa. Koulutuksia ei voitu livenä järjestää ja myös vapaaehtoistoiminnan messut toteutettiin digitaalisina. Osa Lehmirannan kursseista toteutui ja saimme täydennyskoulutusta vapaaehtoisillemme järjestettyä sitä kautta. Sippen etäkoulutuksia toteutui 6 ja mukana oli 59 koulutettavaa.

Järjestimme vapaaehtoisillemme syysretken ulkoilun ja rantojen siivouksen merkissä yhteistyössä Pidä saaristo siistinä ry:n kanssa. Joululahjat vapaaehtoisille jaettiin Liikkuvan resurssikeskuksen autosta käsin. Keväällä suuri yhteisöllinen tempaus oli kankaisten maskien ompelutalkoot, joka vahvisti yhteisöllisyyttä suuresti.

Vapaaehtoisten omat vaikuttamismahdollisuudet, osallisuus ja hyvinvointi olivat tärkeitä teemoja ja lisäsivät osaltaan turvallisuutta vuoden 2020 teeman mukaisesti. Vapaaehtoisilla oli koronastakin huolimatta yhteisö ja paikka, johon kuulua. Sosiaalisen turvaverkon olemassaolo oli todella tärkeää. Kasvokkain tapaamisten puuttuminen huomattiin kuitenkin selkeästi.

Vapaaehtoisen vanhustyön kehittämisryhmän puheenjohtajana toimi edelleen yhdistyksen työntekijä, ja yhdistys oli aktiivisesti mukana myös Nice-verkostossa ja Turun Seudun Valikkoryhmän ohjausryhmässä. Palaverit pidettiin lähes yksinomaan etänä. Yhteiset koulutukset ja kehittämishankkeet jäivät toteuttamatta, mutta yhteistyö ja vertaistuki säilyivät. Toisaalta koko ajan kehitettiin myös uutta. Yhteistyössä syntyivät mm. paljon positiivista julkisuutta saaneet yhteiset parveketempaukset Turun kaupungin liikuntapalveluiden kanssa.

Avoimet ovet -hankkeessa alkanut vapaaehtoistoimintayhteistyö Parkinmäen Palvelutalon kanssa oli myös tauolla turvallisuuden takia. Parkinmäen asukkaat saivat kuitenkin Turun Siskot ja Simot -keväterveiset ja joulukorttitempauksen saldosta myös oman osuutensa ikäihmisten iloksi.

Vapaaehtoiset tekivät vuoden 2020 aikana yhteensä 397 vapaaehtoistehtävää ja tunteja kertyy näistä yli 800. Pop up -vapaaehtoisia mukana toiminnassa oli jopa 1802 ja erilaisia tempauksia oli 11.

Muuta kansalaistoimintaa

Kotona asuville ikääntyneille suunniteltu Menovinkit-esite painettiin vain yhden kerran 6000 kpl painos, koska suuri osa järjestöjen ja julkisen sektorin ikäihmisille suunnatuista ryhmätoiminnoista jäi tauolle keväällä 2020. Kokosimme sen sijaan ns. Menovinkit -esitteen ”korviketta” 3 eri painosta yhteensä 5250 kappaletta.

Kortteliklubi kokoontui keväällä, kunnes Kotikunnaaseen ei enää saanut tulla ulkopuolisia sisälle turvallisuussyistä. Syksyllä kokoonnuimme Kupittaa puistossa ja Mäkitupatalossa. Tauon aikana pidimme yhteyttä ryhmäläisiimme toiminnallisilla kirjeillä ja puhelimitse. Meillä oli etäyhteyksien kautta tarjolla mm. musavisa -toimintaa, joihin osa ryhmäläisiä osallistui. Perustimme korona- ajaksi Juttuluurin, johon kerholaiset ja muut ikäihmiset saivat soittaa. Toimintaa on ollut koko ajan, mutta eri tavoin, kuin suunnittelimme.

Kävelytreffit jatkuivat keväällä 2020 Turun sote-lautakunnan avustuksen turvin. Koska ryhmässä kokoontuu useita kymmeniä ikääntyneitä, ryhmät joutuivat olemaan tauolla suurimman osan vuotta. Kävelyjä toteutettiin sen sijaan pienissä ryhmissä Valon hetkiä -kävelyinä. Kävelytreffit pidettiin normaalisti 12.3. saakka ja niille ehti osallistua 924 kävelijää. Yhteensä oli 20 kävelykertaa. Syksyllä 2020 aloitimme turvallisuussyistä kävelyt useammassa pienessä porukoissa ns. Valon hetkiä -kävelyinä. Niitä lähti viidestä eri pisteestä eri puolilla Turku: Nättinummi, Martti, Varissuo, Runosmäki ja Luolavuori. Näihin ryhmiin valikoituivat ne, joiden yksinäisyys tai liikuntakyky lisääntyivät uhkaavasti korona -aikana, eikä heillä ollut muita paikkoja, mihin mennä. Tämä toiminta on ollut nyt erittäin

tervetullutta. Osa ryhmäläisistä on kävelytreffiläisiä, osa on tullut etsivän työn kautta. Näitä kävelijöitä on yhteensä ollut 274.

Ystäväpiiri -toiminta ei toteutunut vuoden 2020 aikana, mutta olimme VTKL:n kumppanina Omahaito-valmennuksessa.

Olimme mukana Taikusydämen Varsinais-Suomen alueverkostossa (Varavoimaa-verkosto). Yhdistyksen edustaja kuului Taideakatemian esittävien taiteiden neuvottelukuntaan, sote- ja maakuntauudistukseen liittyvään Kulttuurihyvinvoinnin alatyöryhmään, Kuurojen Palvelusäätiön Taiku-yhteistaidehankkeen ohjausryhmään, Kuntoutuksen palvelujärjestelmän kehittäminen ja hallinta projektiryhmään, SILTA-hankkeen ohjausryhmään, Valli ry:n hallitukseen ja Etsivän vanhustyön verkostokeskuksen ohjausryhmään puheenjohtajana. Hanketiimin edustajia oli mukana myös Nice -ryhmässä, Pidä huolta -viikon ryhmässä, Tykkää turkulaisesta -ryhmässä, Voimaa vanhuuteen -työryhmässä, Oikeudellisen ennakkoinnin työryhmässä, Ponnahdus -ryhmässä, +60 mielenterveysryhmässä ja Iloa arkeen -verkostossa.

Yhteisömusiikkipedagogien säännölliset vierailut Kotikunnaan eri yksiköissä alkoivat normaaliin tapaan, mutta ne jouduttiin laittamaan tauolle koronan takia. Turun kaupungin testamenttivaroilla tuettu Taidetta kotiin -toiminta sen sijaan jatkui. Yhteisömusikko tapasi asiakkaita puhelimitse tai ulkona ja samoin kuvataiteilija tapasi ulkona kuvataideryhmää, että kotiasiakkaita. Vuoden 2020 lopulla pääsimme toteuttamaan kotikäyntejä kotihoidon asukkaiden luona suojavarustein. Toteutimme myös ns. Laulavan joulukortin ikäihmisten ovilla Martin, Pohjolan ja Hirvensalon kotihoidon kanssa yhteistyössä. Tampereen AMK:n koordinoima Virtuaalinen elämyslääke -hanke päättyi, mutta saimme rahoituksen Taikelta virtuaalisuuden ja elävän taiteen yhdistävään Astu sisään-hankeeseen. Pääsimme aloittamaan hanketta, mutta suurin osa avustuksesta siirtyi vuodelle 2021. Myös Turun kaupunginkirjaston kanssa yhteinen, ikääntyneiden digisyrjäytymistä vähentävä Digisakki- hanke jouduttiin siirtämään vuodelle 2021. Kotikunnaassa ei aiemmista vuosista poiketen kokoontunut ikääntyneiden omaehtoisia keskustelu- ja harrasteryhmiä Ikääntymisen resurssikeskus -ideologian mukaisesti, vaan talo oli ulkopuolisilla suljettuna suurimman osan vuotta.

Eettinen työryhmä

Kotikunnaan eettinen työryhmä edistää ja ylläpitää omalta osaltaan eettistä keskustelua työyhteisössä. Ryhmässä on vastuuedustaja jokaisesta tiimistä, mutta sen tapaamiset ovat kaikille työntekijöille avoimia. Kokouksia pidettiin vuoden 2020 aikana kaksi. Tämän lisäksi alkuvuonna toteutettiin eettisen työryhmän organisoimana koko henkilökunnan yhteinen eettinen iltapäivä, jonka kautta vahvistettiin henkilökunnan eettistä osaamista ja harjoiteltiin eettisten kysymysten käsittelyä. Osallistujia oli eri tiimeistä yhteensä 22.

Koronaepidemian tuodessa työyhteisöömme monia haasteita päätimme, että vasta vuoden 2021 aikana tarkastelemme eettisen työryhmän näkökulmasta sitä, missä onnistuttiin, mitä voisi tehdä toisin ja miten johonkin tuntemattomaan voi jatkossa varautua. Tämän poikkeuksellisen vuoden aikana työryhmä keskittyi eettisten perusasioiden esillä pitämiseen ja koko henkilökunnan eettisen osaamisen vahvistamiseen. Suunnitelmassa ollut teema siitä, miten eettiset näkökulmat voidaan ottaa paremmin huomioon jo työntekijöiden rekrytointivaiheessa ja perehdytyksessä jäi toteutumatta kuten myös henkilökunnan tietoisuuden lisääminen Kotikunnaan monipuolisista työryhmävaihtoehtoista.

Kotikunnaan henkilökuntaa osallistui joulukuussa Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen järjestämään Etiikan teemapäivään.

TUKIPALVELUT

Kiinteistöhoito

Kiinteistöhoidon tavoitteena on kiinteistön kunnon ylläpidon ja ennakoinnin keinoin estää kiinteistön arvon aleneminen ja parhaimmillaan edistää kiinteistön arvonnousua. Korjausvelan syntymistä pyritään välttämään. Kiinteistönhoidossa keskitytään myös tilojen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen, niin sisällä kuin ulkoalueillakin.

Kiinteistönhoidon työtehtävät kohdistuvat kiinteistön rakennusten ja ulkoalueiden rakenteisiin sekä moninaisiin teknisiin järjestelmiin. Kotikunnaassa kiinteistönhoidon vastuualueeseen kuuluvat myös ATK-järjestelmät ja -laitteistot. It-tuki- ja ylläpito ostetaan ulkopuoliselta toimijalta.

Kiinteistönhoidon työtehtävät jakautuvat karkeasti jaotellen vuosikellon mukaisiin huolto- ja tarkastustöihin, jotka tehdään yleensä ilman erillistilausta sekä äkillisiin ja usein välittömiä toimenpiteitä vaativiin, vika- ja huoltoilmoituksiin perustuviin huolto- ja korjaustöihin. Kotikunnaassa on runsaasti turvallisuuteen liittyvää tekniikkaa ja järjestelmiä, jotka ovat muun turvallisuuteen ja viranomaisyhteistyöhön liittyvän ohella tärkeä osa kiinteistönhoidon vastuualuetta. Kiinteistönhoidon ennakointiin painottuvan toiminnan ja seurannan apuvälineinä ovat kiinteistönhoidon vuosikello sekä kiinteistöstä laadittu kuntokartoitus (PTS). Kotikunnaan kiinteistö on suuri ja yllättäviä korjauksia ja menoeriä ei kokonaan voida välttää.

Vuoden suurin investointi oli D-osan alakerran remontti. Remontin valmistuttua helmikuussa päästiin vuokralla olleet tilat ottamaan omaan käyttöön. Remontissa toimistotiloja muutettiin asukashuoneiksi. Koko kiinteistön kameravalvontajärjestelmä uusittiin ja samalla järjestelmään lisättiin uusia kameroita sekä ulos että sisälle. Ryhmäkoti Kaislan patio uusittiin kokonaisuudessaan perustuksia myöten, ja sekä Kaislan että Asuinkodin asuntoja remontoitiin muutamia.

Turvallisuuskoulutus alkusammutusharjoituksineen sekä järjestettiin vakiintuneeseen tapaan myös kuluneena toimintavuonna, mutta pandemiatilanteen vuoksi ei käytännön evakuointiharjoituksia voitu järjestää. Pelastusviranomaiselta olemme saaneet kiitosta turvallisuusnäkökulmien huomioonniesta ja turvallisuusasioiden hoidosta. Tästä syystä on tarkastusaikatauluakin harvennettu. Aikataulusta poiketen Kotikunnaassa pidettiin toimintavuonna erityispalotarkastus Väinö-kodin valmistumisen yhteydessä. Tehdyn poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen tuloksena paloviranomainen totesi, että kiinteistön osat, joita ei ole varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla, on määräajan sisällä sprinklattava. Määräaika on vuoden 2022 loppuun, ja alustavia suunnitelmia ja kustannusten kartoitusta aloitettiin toimintavuonna tekemään.

Energian - ja vedenkulutusta seurataan edelleen kuukausittain ja jätehuollon seurannan apuna on käytetty järjestelmää, jonka avulla jätemääriä ja jätehuollon kustannuksia seurataan jätelajeittain. Ulkoalueiden hoitoon on panostettu ja apuna hyödynnetty edelleen puutarha-alan ammattiosaamista sekä auraus- ja hiekoituspalvelua. Loppuvuodesta kiinteistön- ja ulkoalueiden hoito siirtyi Akseli Kiinteistöpalveluille.

Kokonaisturvallisuus muodostuu toimivien turvajärjestelmien lisäksi henkilökunnan osaamisesta tavallisessa arjessa sekä poikkeustilanteissa. Kiinteistöhoito on normaalioloissa järjestänyt koko kiinteistön kattavan turvallisuuskierroksen kuukausittain. Kierrokselle osallistuminen kuuluu jokaisen työntekijän velvollisuuksiin aina, jos on epävarma osaamisestaan ja joka tapauksessa vähintään kerran vuodessa. Kotikunnaassa on vältetty kokoontumisia ja eri yksiköiden välisiä kontakteja ja tämän takia myös yhteisiä kiinteistökierroksia ei alkuvuotta lukuun ottamatta pidetty. Yksittäisille uusille työntekijöille, joiden työyksikkö on sama, kierros pyynnöstä kuitenkin järjestettiin.

Kotikunnaan tiloja ei vuokrattu ulkopuolisille ja myös kampaamontilojen osalta yhteistyö Turun ammatti-instituutin kanssa on ollut tauolla pandemiatilanteen vuoksi.

Palautetta kiinteistönhoidosta kerättiin osana asukas- ja omaiskyselyä. Kiinteishoidon palautteen keskiarvo oli 3,26 (asteikoilla 1–5, jossa 1 huonoin ja 5 paras).

Toimintavuoden loppuun mennessä Akseli Kiinteistöpalveluista on kokemusta parin kuukauden verran. Yhteistyö on kokonaisuutena käynnistynyt hyvin. Aikataulujen ja toimintatapojen yhteensovittaminen sekä toimintojen uudelleenorganisointi vie aikaa ja paremmin kokonaisuutta pääsemme arvioimaan, kun vuosikello on kertaalleen läpikäyty.

Keittiö

Keittiön toimintaan koronapandemia toi toimintavuonna muutoksia. Muutokset näkyivät sekä asiakasmäärissä että uusissa toimintatavoissa. Asukkaiden ruokailut on järjestetty ja jaksotettu kulloinkin voimassa olevien rajoitusten puitteissa sen sijaan, että he olisivat päässeet ruokailemaan haluamanaan ajankohtana vapaasti ja yhtenä ryhmänä. Ulkopuolisia asiakkaita emme ole voineet ottaa vastaan ja osa talon henkilökunnasta on ollut pääsääntöisesti etätyössä kuluneena vuonna.

Sijaispula on edelleen ollut ongelmana keittiössä. Alkuvuonna jouduimme koronapandemian alettua katkaisemaan myös jo alkaneen harjoittelujakson. Joustovaraa töiden järjestelyissä ei keittiön prosessiluonteisessa työssä paljoakaan ole, koska päivän ateriapalveluja ei voi siirtää seuraavalle päivälle.

Kotikunnaan ruokasali on ollut avoinna jokaisena vuoden päivänä. Asiakaskunta on toimintavuonna koostunut vuoden ensimmäisiä kuukausia lukuun ottamatta Kotikunnaan asukkaista, päivätoiminnan asiakkaista ja henkilökunnasta. Helmikuussa avatun ja vuoden mittaan täyttyneen Väinö-kodin asukkaat ovat keittiön uusia asiakkaita. Rajoituksista johtuen vapaaehtoisia, omaisia, projektiasiakkaita sekä talon ulkopuolelta tilaisuuksiin tai lounaalle tulevia ei ole voitu taloon, eikä myöskään keittiön asiakkaiksi ottaa.

Asiakaspalautetta ruoasta ja keittiön toiminnasta on kerätty osana asukas- ja omaiskyselyjä, jossa keittiö sai keskiarvoksi 4,28 (asteikoilla 1–5, jossa 1 huonoin ja 5 paras). Lisäksi vuokra-asukkailla suunnattu vielä erillinen ravintopalveluiden tyytyväisyyskysely toteutettiin loppuvuonna, kaikki kyselyn kysymykset olivat avoimia, joten numeraalista keskiarvoa ei tästä kyselystä syntynyt. Palaute oli kuitenkin pääasiassa hyvää ja siinä keittiön saama palaute oli kiittävä. Ruoan lisäksi erityisesti keittiöhenkilökunta sai kiitosta toiminnastaan ja palvelualttiudesta vallitsevissa olosuhteissa.

Puhtaanapitopalvelut

Siivous tuotetaan kokonaisuudessaan ostopalveluna ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta.

Kiinteistönhoidon ohella on puhtaanapidonkin tavoitteena yleisen viihtyvyyden ylläpitämisen lisäksi, kiinteistön kunnon ja arvon ylläpito. Siivous on tärkeä lenkki kaikkien tarttuvien tautien leviämisen ehkäisyssä ja epidemiatilanteessa sen merkitys korostuu erityisesti. Kuluneena vuonna siivoukseen on jouduttu kiinnittämään

erityistä huomiota; siivousrytmiä on tihennetty, siivouksessa käytettäviin aineisiin on kiinnitetty erityistä huomiota ja päivittäistä desinfiointia on lisätty.

Asiakaspalautetta siivouspalveluista on kuluneenakin vuonna kerätty asukas- ja omaiskyselyjen kautta, jonka keskiarvo oli 4,24 (asteikoilla 1–5, jossa 1 huonoin ja 5 paras).

TALOUSHALLINTO

Kotikunnaan taloushallintopalveluista palkanlaskenta on ulkoistettu Turun Tilikeskus Oy:lle, jossa vastuuhenkilönä toimii palkkahallintopäällikkö Leena Seppä. Kotikunnaan toimistossa työskenteli osa-aikaisesti yksi yhdistyksen oma työntekijä 30.4.2021 saakka sekä talouspäällikkö Irina Kurkela. Oman talouspäällikön myötä yhdistyksen hallinto sekä hallitus ovat saaneet reaaliaikaiset tiedot yhdistyksen taloustilanteesta.

Yhdistyksen taloustilanne pysyi suhteellisen vakaana koronapandemiasta huolimatta. Koronaan liittyvät toimenpiteet näkyivät fysioterapian, ruokasalin ja lyhytaikaishoidon asiakasvirtojen laskuna sekä hygieniä-, puhdistus- ja suojarusteiden lisääntyneellä käytöllä. Väinö-kodin valmistuminen juuri ennen pandemian alkua vaikutti siihen, että Väinö-koti oli täynnä vasta syksyllä 2020. Budjetoitua suuremmat sairaspöissaolat, palkankorotukset ja lisä resurssointi nostivat henkilöstökuluja merkittävästi. Tyydyttävän tuloksen turvasivat suhteellisen sujuvat vaativan tehostetun palveluasumisen ja Asuinkodin asiakasvirrat ja sen myötä edellä mainittujen osastojen hyvä käyttöaste.

HENKILÖKUNTA JA TYÖYHTEISÖ

Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry:n palveluksessa 31.12.2020 oli 95 työntekijää, joista vakituksia oli 71, pitkäaikaisia sijaisia tai muita määräaikaisia 19 ja lyhytaikaisia sijaisia 5. Kuluneen vuoden aikana 11 työntekijää irtisanoutui. Uusia vakituksia työntekijöitä palkattiin 16.

Valtaosalla Kotikunnaan henkilökunnasta on sosiaali- tai terveysalan koulutus. Työyhteisössä työskentelee myös hallinnon, ravintopalveluiden ja kiinteistöpalveluiden ammattilaisia. Joukkoa täydensivät pitkäaikaiset sijaiset sekä harjoittelijat, opiskelijat, työhön tutustujat ja vapaaehtoiset. Koronan takia vapaaehtoisten, harjoittelijoiden ja opiskelijoiden määrä on jäänyt vuoden aikana verrattain pieneksi.

Henkilökunnan yhteisen keskustelun, työn kehittämisen ja tiedottamisen foorumeita olivat tiimi- ja osastopalaverit sekä työsuojelutoimikunnan ja eettisen työryhmän kokoukset. Kaikki sellaiset kokoukset ja palaverit, joissa useamman yksikön edustajia on mukana, on pidetty etänä lähinnä Teamsin välityksellä. Viikkopalavereja ei ole pidetty korona -aikana ollenkaan. Johtoryhmä, hoidosta vastaavat ja hallinnon tehtäviä hoitavat kokoontuivat säännöllisesti omiin palavereihinsa enimmäkseen etänä. Toiminnanjohtaja on tehnyt aina tarpeen tullen kirjallisen infon koko henkilökunnalle yhdistyksen Intraan. Koko talon keskinäinen yhteisöllisyys ja yhteistyö on ollut vuoden ajan monella tapaa ontuvaa. Koronarajoitusten vuoksi ei ole ollut suotavaa, että eri osastojen ja tiimien työntekijät ovat fyysisesti tekemisessä keskenään. Näin ollen emme ole voineet kokoontua yhtenä työyhteisönä minkäänlaisen asian äärelle yli vuoteen.

Yhteistyö Terveystalo Pulssin ja vakuutusyhtiö LähiTapiolan kanssa jatkuivat. Työterveyshuollon palvelut olivat edelleen varsin kattavat, samoin vakuutusturva. Työterveyspalveluihin tehtiin lisäyksenä alkuvuodesta 2020 suorafysioterapia - palvelut. Palvelu mahdollistaa fysioterapian osana työterveyshuoltoa ilman erillistä lääkärin lähetettä. Henkilöstön lisäturvana oli edelleen myös työnantajan kustantama vapaa-ajan ryhmävuokutus. Työnohjausta järjestettiin vuoden aikana kaikissa niissä yksiköissä, joissa henkilöstö tai esimies koki sen tarpeelliseksi.

Toimintakertomusvuonnakin Kotikunnaassa järjestettiin koulutussuunnitelman mukaisesti koulutusta. Luonnollisesti Korona on vaikuttanut myös toteutuneisiin koulutusvolyyymeihin negatiivisesti. Koulutuspäiviä kertyi 167, mikä on melkein puolet vähemmän kuin vuonna 2019. Tiimien sisäiset kehittämispäivät jäivät niin ikään korona vuoksi järjestämättä. Lakisääteisiin koulutusvelvoitteisiin kuitenkin vastattiin.

Kotikunnaassa tehtiin vireää opiskelijayhteistyötä, ja työyhteisössä oli suuri joukko opiskelijoita, harjoittelijoita, työkokeilijoita ja alanvaihtajia. He ohjautuivat Kotikunnaaseen useista eri oppilaitoksista ja TE-toimiston kautta. Kotikunnaassa ohjausvastuu otetaan tosissaan: harjoittelijoille halutaan antaa mahdollisimman positiivinen kokemus vanhustyöstä, ottaen aina huomioon myös eettiset kysymykset. Vuonna 2020 opiskelijoita oli Kotikunnaassa yhteensä 13 sekä työkokeilijoita kolme. Koronapandemian vuoksi jouduttiin perumaan sovittuja harjoittelujaksoja viisi.

Työsuojelutoimikunta kokoontui toimintakertomusvuoden aikana viisi kertaa. Kotikunnaan viralliseen työsuojeluorganisaatioon kuuluvan toimikunnan muodostivat eri tiimien keskuudestaan valitsevat edustajat, mutta kokoukset olivat avoimia kaikille kiinnostuneille. Suurin osa vuoden kokouksista pidettiin etänä. Työsuojelutoimikunnan tärkein tehtävä on edistää työyhteisön keskustelemaa turvallisuuskulttuuria ja korostaa kaikkien vastuuta turvallisista toimintatavoista ja niihin perehdyttämisestä, tasa-arvon toteutumisesta sekä hyvinvoinnista työyhteisöstä. Toimikunnan kokouksissa käsiteltiin toimintakertomusvuonna hyvin paljon henkilöstön jaksamiseen liittyviä asioita, jotka korostuivat koronan vuoksi. Heinäkuussa 2020 Kotikunnaasta tuli savuton työpaikka työsuojelutoimikunnan päätöksellä.

Työsuojelutoimikunnassa käytiin säännöllisesti läpi tiimien läheltä piti -tilanteet ja seurattiin tapaturmien ja sairauspoissaolojen kehitystä. Työtapaturmia Kotikunnaassa sattui vuoden 2020 aikana 10 kpl, mikä on huomattavasti enemmän kuin vuonna 2019. Työtapaturmista kuitenkin puolet olivat sellaisia, jotka eivät aiheuttaneet yhtään työkyvyttömyyspäivää. Vapaa-ajan tapaturmia sattui kuluneen vuoden aikana yhteensä 6 kpl.

Sairauspoissaolojen määrä nousi merkittävästi edellisvuodesta. Tämä on erittäin ei-toivottu kehityssuunta, koska sairaspöissaolojen määrä on ollut yhdistyksessämme jo entuudestaankin suuri. Selkeästi suurin sairaspöissaolojen syy on edelleen tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja niihin liittyvät leikkaukset. Koronalla oli luonnollisesti myös kasvattava vaikutus tilastoihin mm. testaukseen liittyvien poissaolojen vuoksi. Testituloksia jouduttiin pahimmillaan odottamaan useita päiviä eikä testattava sinä aikana tietenkään saanut tulla töihin.

Toimintakertomusvuonna tilattiin Kulttuuri- ja liikuntaseteleitä tuttuun tapaan. Koronan vuoksi kulttuuriseteleille saatiin vuosi lisää käyttöaikaa. Kuntosali oli henkilökunnan vapaasti käytettävissä omaehtoiseen liikuntaan. Kotikunnaan oma kuntosalio onkin ollut verrattain virusturvallinen paikka treenata. Kotikunnas liikkuu -haastekisa järjestettiin keväällä 2020 koko henkilöstön kesken. Voittajatiimeiksi nousivat yhteistyöllä Villa ja hanketiimi. Palkinnoksi tiimi sai käyttöönsä 100 euroa ylimääräistä Tyky-rahaa. Perinteisiä koko talon pikkujouluja emme voineet viettää ollenkaan. Pienimmät tiimit viettivät pikkujouluja omalla porukallaan (alle 10 henkeä), mutta suurin osa tiimeistä siirsi juhlinnat suosiolla vuoteen 2021.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA RISKIT

Koronan vaikutusten kestoa, laajuutta ja syvyyttä on vielä vaikea arvioida. Rokotukset ovat päässeet vauhtiin, mutta samaan aikaan viruksen variantit lisäävät riskiä ja turvattomuutta entisestään. Samaan aikaan Suomessa eletään jälleen kerran sote- ja maakunta uudistuksen aikaa. Uudistuksen seuraaminen ja siihen osallistuminen on nyt hiukan aiempaa hankalampaa, kun varsinaisia maakunnallisia muutosorganisaatioita ei ole perustettu vastaavalla tavalla kuin viime hallituskaudella.

Turun kaupungin ostopalveluiden puitesopimus päättyy 30.4.2021. Jo nyt saamamme tiedon mukaan uusi kilpailutus tulee myöhässä: aikaisintaan syksyllä tai jopa vasta vuoden 2022 alussa. Tulemme siis todennäköisesti elämään suurimman osan vuodesta 2021 sopimuksettomassa tilassa.

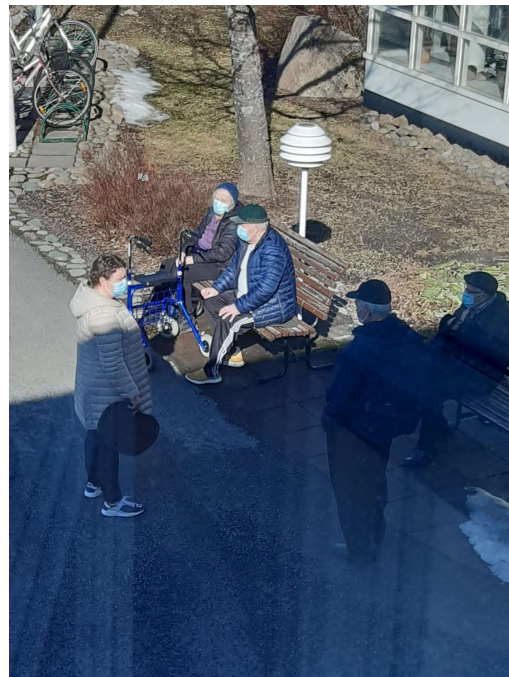
Alustavissa markkinavuoropuheluissa on ilmennyt, että Turun kaupungin tahtotila on saada uudet henkilöstömitoitukset voimaan jo aiemmin kuin varsinainen lainsäädäntö edellyttää. Tavoitteessa sinällään ei ole mitään vikaa, päinvastoin, mutta Varsinais-Suomessa hoitajapula on jo nyt pahentunut merkittävästi. Tämä tarkoittaa sitä, että uusien mitoitusten käytäntöön saattamisen suurin haaste tulee olemaan pätevän työvoiman saatavuus.

Toiminnan riskinä voidaan nähdä myös se, että Veikkauksen mahdollisuus jakaa sote -järjestöille avustuksia on jo heikentynyt ja tulee jatkossa heikentymään edelleen. Ainakaan vielä ei ole tullut selkeää ratkaisua siihen, että miten järjestöjen toiminnan mahdollisuudet tullaan jatkossa turvaamaan.

Tulevaisuus vaikuttaa monella tapaa haasteelliselta, mutta tarkoitus ei ole lannistua. Uskomme palveluidemme laatuun ja kilpailukykyyn sekä kansalaistoimintamme erityisyyteen. Haluamme olla työyhteisö, josta löytyy jatkossakin kovaa osaamista sekä veto- että pitovoimaa.

KIITOKSET HENKILÖKUNNALLE

Yhdistyksen henkilökunta ansaitsee kiitoksen ihan jokaisesta toimintavuodesta. Vuosi 2020 on ollut niin monella tapaa haastava ja raskas, että kiitollisuus henkilöstön osaamisesta, jaksamisesta, joustamisesta ja vastuullisuudesta on entistäkin syvempää. Tilanne ei ole vielä ohitse ja meiltä vaaditaan edelleen venymistä ja jaksamista. Luottamus tämän yhteisön kykyyn selvitä tästäkin haasteesta on kova. Kiitos kaikille.

VUOSI 2020 LUKUINA					
Henkilökunta 31.12.2020	95	Asuinkoti	2020 eri asiakkaita yht.	49	
joista vakituisia	71		palveluasuminen 39 asiakasta	39	
määräaikaiset, pitkä sij.	19		tehostettu pa, hoitopäiviä yht.	3146	
määräaikaiset, lyhyt sij.	5		käyttöaste	94,50 %	
Uusia työntekijöitä palkattiin	16		Turun kaupungin asiakkaita	7	
Irtisanoutui	11		muut kunnat	3	
Muu syy irtisanoutumiselle	2		valtiokonttori	1	
			Asiakastytyväisyys asteikolla 1 - 5	4,31	
Vakituisten keski-ikä	41,7	Ryhmäkoti	muistisairaiden vaativa tehostettu pa		
Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteiden kesto		Kaisla	asiakkaita vuoden aikana	37	
alle 2 vuotta 23,90 % 5-9 vuotta 11,30 %			tilastoitavia hoitopäiviä	10 180	
2-4 vuotta 23,90 % yli 10 vuotta 40,80 %			käyttöaste	99,30 %	
Koulutuspäiviä	167		Turun kaupungin asiakkaita	35	
Vahinkotapahtumia yht.	16		Joista palvelusetelillä	1	
joista työssä	10		Kaarinan kaupungin asiakkaita	2	
työmatkalla	0		Joista palvelusetelillä	1	
vapaa-aikana	6		valtiokonttori	0	
Harjoittelijoita yht.	2		itse maksavia	0	
"Omia" vapaaehtoisia	40		Asiakastytyväisyys asteikolla 1 - 5	4,16	
tehtyjä tunteja	800	Sylvikoti	muistisairaiden vaativa tehostettu pa		
Pop up -vapaaehtoisia (Liikkuva)	1802		asiakkaita vuoden aikana	33	
Ohjelmallisia tilaisuuksia Kotikunnaassa			tilastoitavia hoitopäiviä	8660	
avoimia myös kotona asuville	48		käyttöaste	98,9	
Avoimia ryhmiä, kok.kertoja	31		Turun kaupungin asiakkaita	30	
Suljettu ryhmä, kok.kertoja	16		Turku, palveluseteli 1 as.	1	
Kortteliklubi, kokoontumisia	14		Kaarinan kaupunki, palveluseteli	1	
eri kävijöitä	30		itse maksavia as. 1	0	
käyntikertoja	198		Kaarinan kaupunki, vammaispalvelut	1	
Liikkuva resurssikeskus			Asiakastytyväisyys asteikolla 1 - 5	4,24	
pysäkkejä, kertaa	101	Hoitokoti	muistis. pitkäaikaishoito, tilapäishoito,		
kohdattuja ikäihmisiä	1904	Venla	pitkäaikaissas. Vuoden aikana	11	
Sippe-kutsut, osallistujia	590		hoitopäiviä/pitkäaikaiss	366	
Kunto-hanke, Turku			hoitopäiviä/tilapäishoito	1695	
kotikäyntejä	754		hoitopäiviä, vaativa tehostettu pa	2167	
eri asiakkaita	252		eri asiakkaita tilapäishoidossa	61	
ryhmiä	189		Käyttöaste (13 as.mukaan)	11,55	
joissa käyntikertoja	1656		Asiakastytyväisyys (tilho) asteikolla 1 - 5	3,99	
ja eri osallistujia	190	Väinö-koti	tehostettu palveluasuminen		
Kunto-hanke, Laitila		(1.3.2020 alk.)	asiakkaita vuoden aikana	17	
ryhmiä	120		tilastoitavia hoitopäiviä	2320	
joissa käyntikertoja	839		Turun Kaupungin asiakkaita	15	
ja eri osallistujia	65		Turku, palveluseteli 1 as.	15	
tapahtumia	18		Kaarinan kaupunki, palveluseteli	1	
Fysioterapia			Naantalın kaupunki	1	
Turun kaupunki ja VSSH			muut kunnat	0	
yksilöasiakkaita	54		Asiakastytyväisyys asteikolla 1 - 5	3,99	
ryhmäasiakkaita	231	Päiväpaikka	muistikuntoutusta muistisairaille, Turun kaupunki		
käyntikerrat, yksilök.	586	Villa	eri asiakkaita	55	
käyntikerrat, ryhmät	2850		asiakkaita per päivä keskimäärin	7,9	
Kiinteistö			muistikuntoutuspäiviä yhteensä	1352	
käyttöaste			Asiakastytyväisyys asteikolla 1 - 5	4,8	
Asuinkoti	97,80 %	Ravintohuolto			
Ryhmäkoti Kaisla	100 %		suoritteita	121 420	
Sylvi-koti	99,66 %		Asiakastytyväisyys asteikolla 1-5	4,28	
Väinö-koti	53,25 %				